

Megjelen minden második napon
kedd, csütörtök és szombat este.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Sátoralja-Ujhely, főtér 9. szám.

Kéziratokat nem adunk vissza.

Apró hirdetéseknek minden garmond szó
4 fill., vastagabb betűkkel 8 fill.

Nyilttérben minden garmond sor 30 fill.

ZEMPLÉN

POLITIKAI HIRLAP.

ifj. Meczner Gyula
főszerkesztő.

Biró Pál
felelős szerkesztő.

dr. Hám Sándor
főmunkatárs.

Előfizetési ára:

Egész évre 12 korona, félévre 6 kor.
negyedévre 3 kor.

— Egyes szám ára 8 fillér. —

Hirdetési díj:

Hivatalos hirdetéseknek minden szó után
2 fill. Petit betűnél nagyobb, avagy disz-
betűkkel, vagy kerettel ellátott hirdetések
tértértek szerint egy négyszög centim.
után 6 fill. — Állandó hirdetéseknek ár-
kedvezmény.

Az ünneprontók.

— szept. 5.

Hiába mesterkednek.

Kossuth Lajos születésének szá-
zados éfordulóján a dicső emléke-
zés magasztos fényét nem homá-
lyosíthatja el semmi ezen a kerek
földön. Lángol ez emlékezés szö-
véneke, mint a mesebeli tündér-
palota lobogó fáklyasora, amely
fényéhez a tüzet valami földöntuli
forrásból meríti. Szférájához apró
emberi intrikák el nem érhetnek:
és éppen ezért tisztán ragyogó,
fenségesen lobogó, nemes a lángja.

Am hiába igyekeznek ezt el-
homályosítani a clevelandi tótok
azzal, hogy szobrának méltó helye
ne legyen, a szennyes pamflettek
szórhatják feléje a gyanúsító rágál-
mak piszkos özönét, a dogmatikus
merevségek hiába nem vehetnek
róla tudomást: az emlékezése kö-
rül hullámzó fénysugár elhomályo-
sítja mindez áramlatot és mennél
intenzívebben igyekeznek ezt az
emlékezést tisztaságától megfosz-
tani, annál magasztosabb lendület-
tel emelkedik ki dicső alakja a
sivár érdekek gondolkodási köréből
és annál tisztábban ragyog az a
fény, amely nagy alakját a törté-
nelem keretében hazánk büszke-
ségére felemeli oly magasra, amely-
hez *apró politikai turpisságok* nem
érhetnek föl.

Mindmáig igyekeztünk ez ün-
neprontó apró politikai turpissá-

A ZEMPLÉN TÁRCZÁJA.

Levél Berlinből.

Írta: Biró Pál.

Berlin, aug. 18.

Pontban 12 órakor: feketében,
szürke keztyűsen beállítok a vén Eu-
rópa egyik legóriásibb és legpazarabb
szállodájába a Central-ba. Hogy képet
alkossunk róla, elég egyelőre annyit
mondanom, hogy a mi hatalmas
Royal-unkat éppen tíz, tizenkétszer
meg lehetne forgatni benne — a sa-
ját tengelye körül. És ez a szálloda
annyira esik a világ legnagyobb pá-
lyaudvarától, a keleti expresznek és a
Páris, Bécs, Milano, Szent-Pétervár
felől Berlinbe száguldó gyorsvonatok
érkező helyétől, a Friedrich-Strasse pá-
lyaudvarától, mint a sárospataki ál-
lomás a szép főiskolai kertjétől. Ez a
hely körülben is az óriási metropo-
lis közepét képezi és nem kell hozzá
nagy fantázia — az itt lefolyó forgá-
lomról képet alkotni. Azon módon a
megérkezés első pillanatában ott ál-
lunk egy világcentrum kavargó éle-
tében. És mindamellett micsoda német
pontossággal és csenddel bonyolódik
itt le minden. Mintha az idegenek
özöne hónapok óta tanulta volna a
szerepét, olyan — rendben folyik
e folytonos zürzavar percenként meg-
megújuló élete.

Legelsőben a pályaudvar utolsó

gok előtt szemet hunyni. Azt is
hittük — biztunk a lenyomatott
ígéretben — hogy amint Kossuth
szülővármegyéjének székvárosa ke-
zébe veszi az ünnepély rendezését
és a képviselőtestületének mandá-
tumával felruházott bizottság lel-
kes felbuzdulással megalkotja az
ünnepségi sorrendjét, azok akik
politikailag oly szívesen váltják
apró pénzre a Kossuth-nevet, igye-
kezni fognak sajtójuk nyomán ez
ünneplés hatását emelni — de ron-
tani semmi esetre sem.

Megvalljuk tamáskodtunk e
bizodalmunkban — de reményked-
tünk. A remény azonban lassan-
lassan teljesen szerte foszlott. Sőt
most már oly intenzív módon szé-
dültek az ünneplés fényének ho-
mályosításába, hogy ezt már to-
vábbra megbotránkozás és undor
nélkül el nem nézhetjük.

Hogy világosan lássunk: egy
kis kronológiát fogunk leírni.

Élénken él olvasóink emléke-
zetében az a lelkes hangú felhívás,
amelylyel Matolai Etele és Bajusz
József a dicső szabadságharc fényes
korszakának ősz katonái az ünne-
plés részvételére hívták fel negy-
vennyolcas és negyvenkilences baj-
társaikat. Időközben kezdte meg
akcióját a városi bizottság. És hogy
az ünneplés fényét egyöntetűvé és
ennél melegebbé tegyék, kölcsö-
nös közeledéssel és békés meg-
értéssel a két ünneplés: a hősi
kor honvédeit és a város és ez-

kapujánál egy rendőr közeg valami
rézdarabot nyom a kezébe: ez az a
szám, amely a kocsid számát mutatja,
ha ugyan egyáltalán kocsit vész
igénybe.

Nos és ezzel meg van fejtve e
nagy forgalom rendőrileg — stilszerű
lebonyolítása. Semmiféle szabad ver-
seny, semmi a híres bécsi fiakker —
zsargon zürzavaros versenyéből. Egy
rendőri és droshke kartell. A mint a
pályaudvar előtt toborzó droshké-k
beláthatatlan tömkelegébe érkeztek,
szinte megfagy benned a magyar vé-
red hogy ily tömegtelen sok fiakke-
res hogyan tűrheti némán és vesztig
akár egy gárda-ezred, hogy a számod
után ballagj és se szó, se beszéd:
ezen számú droshké-be bepakkoltatol
mindenestül, hogy tovább és békén
és ami fő megnyuzatlanul juthass ren-
deltetésed helyére.

Mert ugy van az kedves olvasó,
hogy itten nemcsak hogy fiakker stilt
nem találsz, de azon módon a hétbő-
rödöt sem nyuzzák le. Ha le is olvas-
sák barnább ábrázatról, meg a tört
kijtésről, hogy valahonnan a Bal-
kán felől kerülsz fel a nagy Nyugotra,
azért az a fehér cilinderes, jól táplált
pirosas képű, szőke porosz ott a bakon
nem lesz nagyobb úr a bent ülő úrnál
— mint a mi gummiradleres tőke-
pénzeseink, hanem egyetlen lovának
és a passzazsérjának élvén, élni en-
ged — téged is aki igénybe veszed
szerény járművét. Mert biz ám ez a
fényes nagy város nem ösmeri sem a

zel együtt a vármegye társadalmáé
egygyé olvadt.

Lehet-e annál fényesebb, annál
dicsőbb emlékezést elképzelni, mint
mikor egy fénynyel teli szórt gyö-
nyörűsége évforduló napján a
negyvennyolcas honvédek szíve-
dobbanása egybeforr egy új társa-
dalom, egy új generáció zászlóvi-
vőivel és reményekben dús ifju-
ságával. Kossuth szellemének min-
den atomjával össze van kapcsolva
az ilyen szabadelvű, az ilyen füg-
getlen, minden politikai, vallási, faji
és egyéb motívumokon felül álló
ölekezés. Az ő alakja, az ő törté-
nelmi glóriája, az emlékezés eme
szent tüzenél, azon a napon mikor
egy nemzet hazafias imája száll
fel hozzá, el nem homályosítható
a politikai heccék görögtüzenél, át-
töri ez a fény ezt a vak-tüzet és
világítani fog szabad, lobogó szár-
nyalással e haza és a szülővármeg-
yéje minden részébe.

Hogy azonban arról az ünne-
prontó áskálódásról a leplet teljesen
lerántsuk, hogy annak politikai
heccre irányuló célzatát a maga
meztelen csontvázában feltárjuk, rá
kell mutatnunk ujjal, hogy azon
érdekcsoport tagjai, amelynek szó-
csöve a szószátyár Felsőmagyaror-
szági Hirlap, immár két számán
keresztül egyebet sem tesz, mint-
hogy felelős szerkesztője útján
éppen e magasztos ünnepség réve
körüli örvendetesen tapasztalt egyet-
értés közé üszköt hajít, nyilván

kétlovas fiakker, sem a gummirad-
lit. Jól táplált egy lovával él és ke-
resi tisztos módon és szerény igények-
kel — a mindennapit. Ha droshké-
jét igénybe veszed, egy időmutató
óra a bakja rostjához erősítve időköz-
önként mutatja a fizetendő összeget.
És ha merész gavallériából, valaki ezen
felül meg is toldja valamicskével ezt
az olesó viteldiját — megsüvegel érte
és esküt tenne rá, hogy nem vagy
német. Mert bizony sem Anglia, nem
is beszélve Párisról, meg Bécsről, de
még ami fejlődő szép világvárosunk
Budapest sem ösmeri az olesó vitel-
dijak reális élvezetét.

Am nem ezzel akartam én kez-
deni ezt a második leveletem, hanem
azzal amivel az elsőt elhagytam: a
nőkkel. De hát félek az egyoldalú-
ságtól, egyelőre hát némi bádaeckeri-
anizmussal el kellett kerülnöm őket,
no és távolabbra csak nem kalandoz-
hattam tőlük, mint a droshké és
fiakker üzleti problémájára. Ennél
prozaibb valamit hirtelenében nem
találhattam.

Most azután valami kis poézéssel
is elbibilédhetünk, hisz oly jól esik
igy idegenbe szakadt idegekkel a hazai
dolgokról elfecsegni.

Nem is ösmerek én annál valami
édesebb dolgot, mint mikor az ember
napokon át, messze messze a hazától
rójja az utcák közevét és aztán
véletlenül rátalál valakire a pátriá-
jából. Bár a sok-sok idegen szem
mind rokonarcokról néz felénk, mert

rontani igyekezőn éppen ez együtt-
érzés nyomán impozánsnak ígér-
kező lélekemelő ünnepélyen.

Mert ugyan lehet-e erről az
intencióról egyebet is feltételezni,
mikor ily magasztos kérdésben is,
az *alapos* információ helyett, fan-
táziájának veszőparipájára szökken
és szinte játszi kedvteliséssel kéje-
leg a passzióban, hogy e földi
Pegazusa fickádozásai nyomán
minduntalan *valótlanságokat* irkál-
jon. Ha ez pusztán játszi kedvtel-
lés, ugy sajnálkozhatnánk rajt, ha
pedig tudatos, akkor bűnös, rossz-
akaratu dolog, mert ezt a szent
ügyet politikai intenció sugallatából
bántani és zavarni nem szabad.

Igy többek közt azt is írja,
Hadik Béla gróf főispánról: „Ugy
halljuk még azt sem akarta meg-
engedni, hogy a megyeháza előtt
megálljon az ünnepi menet. No
ezt aztán nagy kegyesen megen-
gedte. De azt már semmi szín
alatt sem engedi meg, hogy a me-
gyeház erkélyéről beszéljenek“.

*Hát ebből a közleményből persze
egy betű sem igaz.* Hisz a főispán
részéről, engedélyezéséről, vagy en-
gedély megtagadásáról a tizenne-
gyedik ünnepélyre vonatkozólag
azon egyszerű okból sem lehetett
szó, mert az ő reá nem tarto-
zik, amennyiben az ünnepélyt a
város rendezzi, a részletek megál-
lapítására pedig — mint már em-
litettük — a város képviselőtestü-

hisz emberek, csak a faji jellegtől
elválogzottak, de hasonlatosak azok-
hoz, akikkel együtt nőttünk fel. És
mégis napokon át bolyongni ez
idegen tömkelegben és azután egy-
szerre, meglepetve találkozni egy ha-
zabelivel — ehhez fogható gyönyörű-
ség nagyon kevés van ezen a földön.
En azt hiszem, hogy így találkozzán,
a leggyűlötebb hazabeli ellenségek
is jó barátokká válhatnak. Ez a ha-
zabeli levegőnek titkos varázsa. Ez az
a varázs, amit, ugy nevezünk, hogy:
hazaszeretet. Ott él abban a levegő-
ben, amelyet bölcsőnktől kezdve, az
iskolapadokon és műhelyeken át a ve-
rekedő küzdelmekben is együtt szívunk
be teli tüdővel és ez azután odapaszt
a röghöz, amelyen élünk és meghal-
nunk *kell*. Mennyivel kevesebb volna
az ellenség, mennyivel melegebb,
őszintébb volna a barátság az egy haza
fiai közt, ha időnként kitévedve a na-
gyon távol idegenbe, megtanulnák
igazán becsülni azt a földet, amelyen
nem marakodni, hanem élni és békésen
munkálkodni *kell*. Hogy amit a hazai
levegő varázsa suttog felénk bérceken
és messzi-messzi hegyeken keresztül,
az összetartson, erőssé és egy célért
küzdő hatalmassággá forraszsza össze
— az egy haza fiait.

Valami ilyesféle, inkább vezér-
cikkbe illő fantazmagoria foglalta el
a távol haza felé szárnyaló képzele-
temet, amint — már a jelzett modern
diszen — feketében és szürke keztyű-
sen álltam a Central pazar foyer-já-

lete egy külön bizottságot küldött ki.

Hogy pedig Hadik főispán, ki politikai programjához híven a legnagyobb gonddal örökösök afölött, hogy mindenki pontosan betartsa hatáskörét, az alispáni hatáskörbe beleavatkozott volna, ezt Buza Barnának ugysem fogja elhinni — józan ember.

Egyébként is maga Matolai Etele alispán egy nyilatkozatával megdöntötte e valótlan ráfogásokat. Érdekes azonban, hogy ezek után is mily kínos szókeléssel igyekszik Búza ur kisedet Pegazusát a valótlan egy újabb mesgyéje felé sarkantyúzni. Persze az alispán által lefolyt valótlanok után az újabb koholmányok értékét az igazságos közvélemény bölcsen tudja értékelni, épp úgy mint azt a mondását, hogy az ünnepélyen a „vármegye abszolúte nem lesz képviselve“. Mert hisz ez sem egyéb üres ráfogásnál, mivel a vármegye, — amint ezt Buza Barna nagyon jól tudja — igen részt vesz az ünnepélyen és reméljük és hisszük, hogy az ilyen ünnepremlők dacára és ellenére minél hatalmasabban fog megnyilatkozni Zemplénvármegye halás kegyelele — nagy szülőltje iránt.

szept. 5.

Hadik Béla gróf főispán a múlt hét óta vármegyénk felvidékén látogatásokat tesz.

Kossuth-ünnep a vármegyében.

Kossuth Lajos születése századik évfordulóját Zemplénvármegyének csaknem minden nagyobb községe meg fogja ünnepelni. Legutóbb Nagymihály és Szerencs városok képviselőtestülete határozta el, hogy hazánk nagy fiának születése évfordulóját megünnepeli. Erre vonatkozó tudósításaink a következők:

Nagymihály város képviselőtestülete szeptember hó 2-án Isépy Zoltán szolgabíró elnökle alatt rendkívüli közgyűlést tartott, melynek egyedüli tárgya Kossuth Lajos emlékének megünnepelése volt. A közgyűlés elhatározta, hogy hazánk nagy fia, Kos-

ban a sok idegen közt, akiknek egyrésze Osztrák hús északi partjáról, másika Dél-Tirol-ból, egynemelyike Páris felől, vagy a Guadalquivir partjáról tévedt ide, oly sokféle típusa és társalgója az elegáns nagyvilágnak. A gyöngéden suhogó lenge nyári selymek körül egy vegyülete finom asszonyi illatnak és az előkelő férfias parfümnek suhant el a levegőben. E majdnem nesztelen suttogás árnyékában, amelyet nem tudni, hogy e diszkrét elegancia, vagy a perzsa szőnyegek fojtottak el annyira, de hódítóan előkelő képet varázsoltak ide.

Hogy a dolgra térjünk: szinte megdöbbentem a magam hangjától, amikor annak az édes kedvű, jóízű magyaros művésznőknek Fedák Zsuzsának a nevét német módon kellett megkérdeznem:

— Wohnt Freilein Fedák hier?

— Unter numero hundert zwei und zwanzig! — volt a frakkos irodavezető úr rövid és gyors válasza.

Amint a művésznő lakosztályába bekopogtattam és jó német biztatásra be is léptem, egy elő-terem féle elegáns szobában, szívélyes magyarsággal és kedvességgel fogadott a művésznő szinte állandó kísérője — Rákosi Szidi, a mi első színpadunk nagyon nagy művésznője.

Es hogy ennyire nyomatékkal hangoztatom ezt, arra különösen nagy okom van azok után, amiket itt egy-két színházi est óta tapasztaltam. Eljártam egy-két udvarias színigazgató jóvoltából több színházi próbára, itt

suth Lajos születésének századik évfordulóját a kaszinó-egyesülettel és az ipartestülettel együttesen megünnepeli. Az ünnepély szeptember hó 20-án fog megtartatni és programja a következő: Reggeli 6 órakor a zenekar bejárja a város főbb utcáit, 9 órakor ünnepi istentisztelet az állami iskolában, amelyen Kozlay József pazdicsi lelkész fogja az egyházi beszédet tartani. Istentisztelet után diszközgyűlést tart a képviselőtestület, honnét testületileg az ünnepély helyére a kaszinóba vonul. Ott az ünnepi beszédet Oppitz Sándor rk. plebános fogja tartani. Este a Barnai szállóban bankett lesz, melyre természetesen a város és vidék minden polgára szívesen látott vendég. A banketten mondandó emlékbeszéd megtartására Polónyi Géza kir. közjegyző kéretett fel. A háztulajdonosokat felkérjük, hogy az ünnepély napján házaikra zászlót tűzzenek.

Szerencsen dr. Kovács Gábor ügyvédnek Kossuth Lajos száz éves születésének megünnepelése iránt beadott indítványát Szerencs város képviselőtestülete aug. 29-én tárgyalta külön e célból összehívott gyűlésen, amelyen az indítványozó felolvasta az ünnepélynek általa tervezett műsorát. A képviselőtestület a műsor pontjainak keresztülvitele végett egy számos tagból álló rendezőbizottságot küldött ki, hogy az ünnepség teljesen méltó legyen a nagy férfi emlékéhez. Ez a rendezőbizottság már e hó 3-án össze is jött, amelyen tárgyalás alá vették a dr. Kovács Gábor által szerkesztett műsört s annak a tervbe vett részleteit csaknem egészen megállapították, a további még el nem intézett részleteket pedig, miután a bizottság permanenciában a lehető legrövidebb idő alatt szintén elintézik, hogy mindenre elegendő idő legyen a magas ünnepség megfelelő módon való előkészítéséhez. Az ünnepség műsora oly sikerülten van összeállítva, hogy jó idő esetén az ünnepély mindenekben méltó lesz egy a legnagyobb magyar megdicsőült emlékéhez, valamint ama járás székhelyéhez, mely legközelebről dicsekedhetik azzal, hogy magáénak vallhatja Kossuth Lajos az új magyar alkotmány megteremtőjét. Az ünnepi emlékbeszéd megtartására dr. Kovács Gábor, az alkalmi óda megírására és elszaválására dr. Szilva Béla és az ünnepély legmeghatározóbb pontjainak kivételére, egy női szavallat eszközésére egy szerencsi hölgy kéretett föl.

is, az esteken is, nagy élvezettel tapasztaltam, hogy bizony mi magyarok büszkének lehetünk a mi színművészetünkre. De nem hiába is van meg arról a legjobb hírünk — külföldön. Ugyanezt hallottam Olaszországban, Velencében, Milánóban a híres stagionék eme nagy centrumain, amit itt Berlinben is, hogy egy pár magyar művésznőnk és művésznőnk, mint Jászay, Márkus Emma, Blaha, Csillag Teréz, Prielle, Hegyi Aranka, Ujházi, Náday és Hegedűs meghódították volna a külföldet is, ha a magyar művészet dicsőségére kifelé próbálkoztak volna, vagy ügyes impresszárió egészre alá kerülhetek volna.

Ne hogy azonban sovén elfogultságomból azt olvassák ki, hogy a német színészet, vagy éppen a berlini nem nyújt bámulatosan szép dolgokat. Csak éppen két dolgot említek egyelőre: hogy a Berliner Theater „Alt-Heidelberg“ és a Deutsches Theater „Die Weber“ előadása, a rendezés, a művészi csodás összeállítás oly hatalmas dolgait produkálták, amelyhez foghatót eddig csak a Goldoni-aknál, az ensembles játék e valóságos zsonglörjeinél láttam.

De mindezekről majd később és sokkal többet.

Egyelőre Fedák Zsuzsa előszobájában vagyok. Itt, Európa központján, a nagy német birodalom modern művészeti életének metropolisában egy nagyon elegáns világ-szálloda fényes három szobás lakosztályában

Az olasz borbám-klauzula ellen Kincsesy Péter sátoraljaujhelyi szőlőbirtokos által összehívott értekezlet után a monstre-gyűlés iránt a szomszédvármegyékben is melegebb érdeklődés nyilvánul. Így, mint tudósítónk értesít bennünket, az abauj-szántói szőlőbirtokosok tömegesen jönnek ez alkalomból Sátoraljaujhelybe. A monstre-gyűlést — mint már jeleztük — e hó nyolcadikán hétfőn délután tartják meg a Vadászúrt-szálló nagy kertjében.

Felhívás.

48-as honvéd-bajtársainkhoz és 49. óta elhalt bajtársaink családtagjaihoz!

A Kossuth-ünnepély megtartására nézve július hóban kibocsátott felhívásunkban megjelelték épségben fennmaradtak és csak annyiban szenvedtek örvendetes változást, hogy a Sátoraljaujhely város által rendezett Kossuth-ünnepély is szeptember 14-én délelőtt fog megtartatni.

A mi ünnepélyünk a városi ünnepélynek mintegy kiegészítő részét képezi.

„Egyet nem értünk,
Egy eszményt kerestünk,
Abban egygyé lettünk.“

Óhajtjuk, hogy még életben levő 48-as bajtársaink és 54 év alatt elhunyt bajtársaink gyermekei, unokái, családtagjai szeptember 14-én reggel vármegyénk székháza előtt megtartandó 48-as honvéd Kossuth-ünnepélyen megjelenjenek.

Tudomásunk szerint még életben levő azon 48-as bajtársaink névsorát, akik honvéd-egyletünk előtt igazoltattak, buzdításul — ide iktatjuk:

Gróf Andrássy Aladár őrnagy, Berts Vilmos, Császár Rezső, Matolai Etele, Molnár István, Gleviczky Sándor, Jakovics Sándor századosok. — Id. Bajusz József, Karsa Ferenc főhadnagyok. — Csécsi Nagy Pál, Ghiczy József, Izsépy Miklós, Kapossy Menyhért, Petrasovics Sziklafi Sándor, Zákó Sámuel hadnagyok. — Antalóczy Antal, Horváth József, Szép Gedeon, Földes József, Kemecey Ferenc, Kiszti János, Major István, Reichard

— s amíg e világraszóló keretet észrevéném, eszembe jut az a formás, vékony, esinos lányka, aki — jó néhány esztendővel ezelőtt — Beregszászból átrándult Ujhelybe, néhai jó Kovácsy Pali fiskális nagybátyja családjaéhoz — látogatóba.

Véletlenül ott ideálgoskodtam akkor és ha most itt engedokom azt a jóságosan kétségbeesett arcot, amelylyel Kovácsy Pali rémülettel ujságot, hogy a Zsuzsának színpadi vágyai vannak, hogy ő ezt azonban égbekiáltóan, rettenetesen lehetetlen vágyaknak tartja, mintha a sorsnak valami különös ábrázatáról kacagna felém egy — hideg, de szép asszony silhuettje: a modern Muzsáé, amely ime elsöpörte a jó vidéki előítéletet, lefujta egy életről a békés, nyárspolgári zománcot és — faragott a kis jóízű beregi lányból egy világszóró művésznőt, akinek a fényképeit a hatalmas Central palota ragyogó kirkataiban bámulja a nagy germánok nagy birodalma és ő énekel magyar szóval egy rettenetesen nagy modern amphitheátrumban, olyan óriás nagyban, amelyben egyszerre 6000 ember tapsolt ehhez a nekik nagyon furcsa keleti nyelvhez és különféleképpen éljenzett, hoch-olt, vive-ezett és evvivá-zott. És oh mily szép látvány volt ebben a kozmopolita sokaságban az a hatalmas zöld babérkoszorú az óriási nemzetiszínű szallaggal, amelylyel berlini magyar emberek hódoltak ennek a nagyon fiatal zseniális magyar lány-

Mór, Sztropkovies Imre, Pihoda Lajos, Ohidy Lajos tizedesek. — Séler János, Kurilla József, Weinsten József közvitéztek. — Licht Jakab, Pápay János, Szkurkai Agoston, Lederman Adolf, Benesik Sándor, Horovitz József, Rósenzweig Lajos, Viszokai György, Goldberber Jakab közlegények, — és mindazok, akik 1848-ban a Honvédelmére fegyvert fogtak és magukat igazolták.

Szívesen kérünk szeretett Bajtársaink! Jöjjetek el mindannyian az utolsó együttes vizontlátásra! Küldjék együttes imánkat a Mindenhatóhoz, hol meghallgatást talál! . . .

Ölelve vár szeptember 14-én reggel

szerető bajtársotok:

Id. Bajusz József, Matolai Etele,
a zemplénmegyei a zemplénmegyei
48-as h.-egylet jegyzője. 48-as h.-egylet elnöke.

VÁRMEGYE ÉS VÁROS.

(Az állandó választmány Sátoraljaujhelyben az ez évi szept. hó 11-én (tizenegyedikén) d. e. 9 órakor Hadik Béla gróf főispán elnökle mellett ülést tart. Az ülés tárgya: a vármegyének közigazgatási árva- és gyámhatósági 1903. évi költségelőirányzata. Az évi szükséglet: 382,820 K. 38 f., melyben a Sárospatak, Páczin és Mezölaborcz székhelyvel létesítendő három új járásnak szervezeti szükségletei is bent foglaltatnak.

(Körlevél. A vármegye alispánja e hó 1-én kiadott körlevélben kérte fel a bizottsági tagokat, szíveskedjenek nyilatkozni az iránt, hogy hajlandók-e Budapesten, e hó 19-én a Kossuth Lajos emlékére emelendő Mauzóleum alapkövének letétele alkalmával tartandó ünnepségen a vármegye törvényhatósági bizottsága nevében részt venni, illetőleg felutazni — és ebbeli elhatározásukról öt eleve értesítsék.

(A nagymihályi közkórház 1903. évi költségelőirányzatát 25,390 k. 99 fillérnyi szükséglettel állapította meg

nak, néhai jó Kovácsy Pali édes húgának.

Egy elfojtott kacaj, amelylyel a művésznő nyilván öltöztetője karjából menekült a szomszéd szobából, mert amint előttem állott az ő csodásan szép alakjával, még az utolsó igazításokat maga tette pompás toillettéjén. Az idegenbe szakadt egy-hazabéliek iránti melegség szinte felolvadt abban a jó magyar vendégszereteten, amelylyel a művésznő fogadott és mintha kérdést olvasott volna le az arcáról, szinte resteltette, hogy ő bizony csak 12 óra körül kelt föl.

Tudni kell ugyanis, hogy a művésznő egyik „legpazarabb“ passziója az — alvás. Természetesen csakis azután, hogyha a kötelességének eleget tett. Mert a kötelességtudása az minden passziója előtt — a legislegelső.

Szóba jött aztán ez a Wintergarten-i vendégszerelés. Nálunk ezt a Wintergarten valami riasztó orfeum hirbe hozták. Én még ennél szelidebb szórakoztató helyet soha sem láttam. A programja ugyan — olyasféle. Azonban oly csodásan művészzettel orfeumkodnak, hogy ez már — csak művészet. Van azután a programnak olyan pontja is, amely az ének és modern táncművészet remeke. Egy hegedűművésznő, egy híres tanorista működik abban a program-ban, amelyben Fedák előtt, Pálmai Ilka és Kopácsy Juliska is szerepeltek már. A nézőtere olyan, ahol nagybárra színházi zsölyéken ül vagy 2000 néző, a többiekben, az olcsóbb helyeken és egy drá-

a közkórházi választmány. A fedezetlen szükséglet (24,246 k. 79. f.) biztosítása érdekében kérte, hogy a napi ápolás díja 1 k. 81 fillérben állapítsák meg.

(Körlevél. dr. Bajusz Zoltán tb. szolgabíró a következő körlevelet küldte szét a megyebizottság tagjaihoz: A szeptemberi közgyűlésen esetleg üresedésbe jövő árvaszéki jegyzői vagy szolgabírói állásra pályázni óhajtván, — tisztelettel kérem ez után a tisztelt bizottsági tag urakat, hogy engem valamelyik állás elnyerésében becses szavazatával támogatni sziveskedjenek. Tisztelettel: Dr. Bajusz Zoltán tb. szolgabíró.

(A város képviselőtestületének ma délután tartandó közgyűléséről jövő számunkban referálunk.

(Városi gyámpénztár. Sátoraljaújhely rend. tanácsu városnak az 1899. és 1900. és 1901. évi gyámpénztári mérlegei, kellő felülvizsgálat után e napokban terjesztettek fel a belügyminiszterhez. Erdekeltel fogja olvasóközönségünket, hogy az 1899. évi mérleg szerint 134,191 frt. 90 kr. (268,383 k. 80 f.), az 1900. évi mérlegben 311,170 k. 85 f., végre az 1901. évi mérlegben 399,610 k. 57 f. volt a vagyoni állapot, a gyámpénztár tartalékai pedig a kezdeti 544 k. 18 f.-ről felemelkedett az 1901. dec. 31-éig: 3706 k. 41 f.-re. — Minden szónál tanulságosabb a szám.

JEGYZETEK

a hétről.

Szeptemberi ragyogás! — van-e hozzád fogható szépsége a természetnek? Ezek a szelid, estére hűvösre váló, verőfényes napok, ez a tiszta égboltozat és a közelgő elmulásnak szomorú varázsa, mely most, az élet hevében már megérinti az egész szent természetet, feledhetetlen bájt ad az év e szakának. Nem lombhullató, komor ősz ez, amikor a lélekre is borulat ereszkedik, hanem a verőfényes nyárnak utolsó napjai. Szelid ragyogás, de már sárgullanak a lombok — közelg az ősz.

Az évről nálunk alig van szebb időszaka ennél. A Hegyalján és a Felvidéken különösen szép a korai ősz. Szép látvány, amint a hegyek szint változtatnak, a zöld lombok lassan megsárgulnak a szeptemberi levelek közül elővillan az érett és dús gerezd.

gább emelvényen, asztalok mellett — de számozott székeken ülnek. Etkezni ez asztaloknál nem lehet, azon egyszerű oknál fogva mert meleg étel itt egyáltalán nem kapható. Egy hideg büfett-je van jobb oldalra — akárcsak minden színházban.

A művésznő igen örül, hogy így rövid időre külföldre is elkerülhetett. Az ő örökké izzó művészi temperamentumával, mint egykor Kovácsy Paliéknál a színpadról, úgy beszélt most arról, hogy miért is nem mehetnének csak éppen a magyarok kifelé a nyugatra, hirdetni, hogy az a Balkán-nak titulált szép ország kulturát csinál és lépést tart a nyugattal.

Lássá — így szólta a művésznő — tudom, hogy meg fognak szólalni ezért a vendégzereplésemért — odahaza. De amit Pálmai, Judic és Kopácsy megtehetett, azt megteheti Fedák is, ha hívják és viszi az — ambíciója. Hogy divatos modorban játszom és ez kellett a Wintergarten igazgatóságának erről nem én tehetek. Eppen úgy mint nem tehetett erről annak idején — sem Pálmai, sem Judic, sem Kopácsy. Színésznő akartam lenni. Hogy divatos áramlattal úszom, ez nem lehet az én hibám, ezért legfeljebb az a kor lehet felelős, amelybe pályám belesik. A művészet mindig együtt uszik a korával. Annak a bélyege kell, hogy rajta legyen — mert különben hiányzik belőle a vér és az — élet.

Sokat beszélgettünk még ezekről a dolgokról, olvastam több nagy

Amelyből nemsokára vidám szüretelők préselik ki a hegy levét: a nemes hegyaljai bort. Am a szüret a maga örömeivel nehéz gazdasági kérdések özönét hozza elő. Mindjobban hangzik a panasz, hogy a bortermés meglehetősen, de a borértékesítés nehéz. Nagy a silány anyaggal dolgozó konkurrencia és sok a bor-betyár, a hamisító. Az a banda, amely tönkretette a Hegyalja régi jóhírnevét. Tüzes és nemes borok ott hevernek a hegyaljai pincékben akkor, amidőn ugyancsak erről a vidékről nagy mennyiségben szállítják el az idegen termékből őszszekotyvasztott italt, amely hamis módon hegyaljai nevezet alatt árusítatik, idehaza is, a külföldön is. Persze, hogy akit egyszer becsaptak vele, többet nem jön kedve hegyaljai nevezetű bort vásárolni. Így veszítjük el legjobb piacainkat.

Pedig micsoda kincs a hegyaljai bor! Még csak nem is az asszu, amely csak fejedelmeknek, vagy nagy betegnek való, hanem a közönséges termék, amelyet aránylag igen olcsón vesztegetnek. A multkoriban végigkóstoltuk egy tokaji gazdánál a tavalyi termést. Mintha tüzet inna az ember. Nem is ajánlatos 1—2 pohárnál többet felhajtani, mert hamarosan rózsaszínben látjuk a világot. És az ilyen bornak hordója 30—45—50 forint. S mégis itt hever a pincében. Mig a mindenféle gyanus ital vigan adódik kézzől-kézre.

Mind annak a jele, hogy a magyar ember nem élelmes. Nem tudja kihasználni a konjunkturákat, nem tud piacot keresni a terményének. Régen volt az, mikor jó bornak nem kellett cégér. Manapság már annak is kell. A jó, az igazi ital természetesen le tudná győzni a sok mindenféle bort, ha a jó bornak a gazdája is olyan élelmes volna, mint amilyen a gyanus italokkal seftelő gentleman. De a magyar gazda ott ül a pincegátorban, és azt várja, hogy ide jöjjenek hozzá a vevők. Azok persze nem igen jelentkeznek csak úgy maguktól, min a gazda sürrün sohajtozik, iszik a maga borából és erősen hangoztatja, hogy nem boldog a magyar!

Erdekes megfigyelni, hogy más város életében milyen nagy változást idéz elő a szeptember. A nyaraló helyekről hazajönnek az emberek, az irodalmi, a művészeti élet megelevenedik, a társas élet áradata megindul,

nevű impresszárió levelét, amelylyel a Wintergarten meghívás után a művésznőt már Európa nagyobb helyeiről is felkeresik.

Azt felelte milderre, hogy csakis akkor fogadna el akármilyen kecses ajánlatot, ha az ambíciójának megfelelő és érzi, hogy valami halvány kis fényt hozhat vele — haza, ahová — hisz ez természetes — oly édes visszavágyani.

A berlini lapok — azok a művészi trónusról lebeszélő és a merevség gallérjában feszengő kritikuskok — igen szép elismeréssel irtak Fedákról. Csak nálunk odahaza — próbálnák elkedvetleníteni. Ha nem volna benne olyan izzó a művészi kedve, amelyet a színpad sikere éltet és azonkívül minden csak mellékesen.

Együtt ebédeltünk a művésznő társaságában — és be jó esett: négyes társaságban magyarul beszélgetni. Jó sokat és kedvvel, hisz négy nap óta — a híret sem hallottam:

De a legszebb jelenet volt, amint a művésznő berlini sikerére koccintottunk és ő erre azt válaszolta:

— Én pedig mind ennél becsesebbre az újhelyi és beregszászi sikerreimre!

És elszállt fölöttünk távol hegyek felől a friss éltető szellő a Sátoralja és beregi hegyek felől — a vén Európa közepére

De erről majd még többet a következő levélben.

megkezdődik a valódi saison. Sátoraljaújhelyen csak az iskolás gyerekek beözönlése jelzi a saiont, — más semmi. Színházunk nincs, társaséletünk olyan, mint eddig volt, irodalmi életünk — talán lesz, ha megalakul a Zemplénmegyei Kazinczy-kör.

HIREK.

Krónika.

— szept. 5.

Szeptember hónapban Örülök azon: Jönnék a deákok Fiúk meg a lányok: Hangos lesz az utca Ebred a szezon!

Szeptember havában Örülök azon: Lesz concert is, bál is; Helyetted majális Pezsgő élet éled: Ujul a szezon!

Ködös szeptemberben Örülök nagyon: Jönnék a színészek, A színésznő-szépek; Lesz premiér láz is Itt lesz a szezon!

Borus szeptemberben Fáj nekem nagyon: Hogy a lomb leszágul, A parlag elárval, Fecske madár elszál, Mert itt a szezon.

Szeptember havában Tünődöm azon: Valj' lesz-e fa télre Valj' tettek-e félre Nékem is hitelbe Amig meg adom . . .

Szeptember havában Jajgatok azon: Amit nyáron esdtem, Mindenütt kerestem S amit alig vártam: Rajtad oh! szezon . . .!

Szeptemberbe soher Mindenki nagyon: Minden pénzünk, ékünk A mit összeszedtünk . . . Én, te, ő, mi, ti, ők: Szétviszi a szezon . . .

—th.

Zászlószentelés Tokajon.

— Saját tudósítónktól. —

Tokaj, szept. 2.

Feledhetetlen szép napja volt városunknak az augusztus huszonegyedik vasárnapja. A Tokaji Polgári Enekkar zászlószentelési ünnepe volt ez, melyre oly régen készültünk. Az ünnep rendkívül impozáns volt. Részt vettek benne a nyíregyházi reform. daltársaság zászló alatt, a diósgyőri vasgyári dalkör 64 taggal, kik között hölgyek is voltak, a mező-keresztesi, szerencsi, hajdunánási és szépsi-aba-ujj dalegyletek. Részt vett az ünnepélyen vármegyénk ősz alispánja, Matolai Etele is, ki agg kora dacára a távolból jött, hogy kifejezze a testvéri egyesülés, a dal iránti nemes nagyrabecsülését. Az ünnepség előestéjén a dalárda vendégszeretéből számos felkösztöntővel és karékkal fűszerezett ismerkedő vacsora volt.

Felvirradt a várva-várt vasárnap. Gyönyörű reggel. Szellő sem lengett a szép kék ég alatt, melyről a nap áldva szórta sugarait a fellobogózt városra és az utcán sürgő-forgó sokaságra. Kezdetét vette az igazi ünnepség.

A gyönyörű menet a lovas legények festői csapata nyitotta meg, ezután jöttek az apró koszosleányok négyesével összefogozva, apró vőfények karjain — őket követték a koszos leányok, fehér ruhában, gyönyörű virágokréttákkal szintén négyes sorokban. A túzóltó testület két oldalt kötéldokordnái védelmezte a tolongó sokaság ellen a felvonulást. Utánna

a helybeli énekkar következett felszentelendő burkolt lobogójával. Ezután lépdelték a dalkörök és a többi vendégek. Az utca két oldalát mértetlen sokaság lepte el, gyönyörködve a tarka képet nyújtó felvonulásban.

A Vecsey-ház előtt pár percre megállott a menet s a koszosleányok küldöttsége az elnök vezetése mellett meghívta a zászlóanyát, özv. Vecsey-Oláh Károlyné úrnőt, ki is az ünneplő sokaság éljenzése között megjelenvén, a roppant hőségben a rendelkezésére álló diszkocsit igénybe nem véve, a diszmenet közepette gyalog tette meg a jókora hosszú utat. A menet megérkezte után Bergler Gyula prépost fényes segédlettel misét tartott, melyhez az énekszámokat a Polgári Enekkar szolgáltatatta. Mise végeztével Bergler Gyula prépost tisztos alakja emelkedett fel, s messze halló hangon könyörögve le a Mindenható áldását a lobogóra. Áldó beszédet s imát mondott a dalkör elnöke Horváth János református, Grigássy Mihály gör. kat. és Varga Márton ág. evangélikus lelkész is. A koszos leányok feltűzvéni díszes szalagjaikat, még egy kellemes meglepetés érte az ünneplő daloskört. Bán Lajos, a nyíregyházi református dalkör karnagya, egy remekművű kék szalagot helyezett a felszentelt lobogóra.

Az egyesült dalosok díszénekével kezdetét vette a szögbeverés nevezetes aktusa. Sok szép jelige hangzott el, melyből nem sokat sikerült feljegyeznünk, s a tér szűk volta miatt mindössze is néhányat iktathatunk ide: Hadik Béla gróf főispán: „Lelkesítő dalaitok nyomán hazaszeretet fakadjon!” Matolai Etele: „A zöld remény és önbizalom, a fehér a tiszta erkölcs és őszinteség, a vörös az önfeláldozó bátorság színe. E három együtt a lángoló hazaszeretetet terjessze.” Dókus Gyula: „Daloljatok vígat, soha sem szomorút, Magyarország népe érzett már elég bűt.” Füzesséry Odón: „Ha a zászló alatt majd versenyre keltek, győzelem, diadal kíséren titeket!” Krajnyák, városi főbíró: „A dal isteni szikra; becsüld az éneket.” A szögverés végeztével a menet a lengő lobogója alatt haladó házi dalkört a zászlóanyára lakásához kísérte. Hornyák János elnök szép szavakban köszönte meg a zászlóanyára áldozatkészégét, nemes gondolkodásra valló ama tényét, hogy dalkörünknek eme díszes lobogót ajándékozta, biztosítva őt a kar tagjainak azon törhetetlen elhatározásáról, hogy a felszentelt ereklyét mindvégig meg fogja igaz ragaszkodással becsülni. Előbb özv. Vecsey-né, majd fia, Vecsey-Oláh Miklós szép szavakban válaszolt az üdvözlő beszédre.

Az új zászló egyik oldala fehér másik zöld. Ezen e jelige olvasható: „A dalban Istenség van!” A másikon: „Polgári Enekkar, 1902.” A zászlót ezenkívül és a nyíregyháziak szalagján kívül a lelkes tokaji leányok két szalagja ékesíti. Egyik piros színű, a következő felirattal: „A tokaji polgár-leányok emléke, 1902. aug. 24.” A másik fehér, eme felirattal: „A koszos leányok emléke.” Hála és mély köszönet érte mindazoknak, kik rá adakoztak, főképen, akik érte fáradtak. A dalkör legmélyebb hódolata illeti azonban özv. Vecsey-Oláh Károlyné úrnőt, a zászlóanyát, aki az 500 korona értékű lobogót ajándékozta a dalkörnek. Legyen érte áldva. A dalkör tagjai törhetetlen összetartásának és lelkes művelődésének legyen felszentelt jelvénye a zászló, amely magasztos jelszavával oly szépen hirdeti a dal varázserejét.

A tisztelgés után társas ebédre gyülekezett a dalosok serege, mely benyult a késő délutánba. Felköszöntőt mondott: Horváth János a zászlóanyára, Matolai Etele Tokaj közönségére, Füzesséry Odón főszolgabíró a daltestvériség állandóságára, Eisner Dávid, a diósgyőri vasgyári dalkör elnöke a tokaji polg. énekkarra, Bán

Lajos, a nyiregyházi ref. dalkör karnagya a mező-keresztési énekkarra, **Maklári Papp Miklós** a szerencsi énekkarra. **Demjén Kálmán** tokaji karnagy megközönte a megjelent testvéregyletek érdeklődését, kívánta, hogy a mai nevezetes nap emléke a megjelentek között továbbra is ápolja a daltestvéri szeretet érzését, a dal, a szeretett haza javára. Az ebéd igazán egy kisszerű dalünnep jellegét öltötte magára; kitűnt a diósgyőri dalkör, mely Huber „Nemzeti zászló”-ját, aztán a nyiregyházi ref. dalkör, mely „Kuruc dalokat” adott elő. Fel-tűntést keltett a m.-keresztési dalárda pompás I. tenorhangyaga; a szerencsi kezdő ref. énekkar is biztató elismerésben részesült. Szóló énekek közül kivált: Szomjas Gusztáv t.-löki földbirtokos, Gábel Ferenc szépsíi karnagy, Piskóti Gyula, Fekete János tokaji tanító, Kiss Imre Diósgyőrből stb. Este a tennispályán ropant néptömeg részvételével kivilágoskiviradig tartó táncmulatság fejezte be a nevezetes napot, melyen Horváth János kíséretében megjelent védnökönk, Vécsey-Oláh Károlyné zászlóánya is, akit minden nemes és szent ügy iránt tanúsított érdeklődéseért, határtalan áldozatkészségeért, bőkezűségeért az Isten boldogan igen sokáig éltesse!

Demjén Kálmán.

— Gyásztisztiztelet Erzsébet királynéért. Szeptember 10-én lesz ismét évfordulója annak a gyászos emlékeztető napnak, amelyen a magyarok imádott királynője egy örjögő anarkista tördőfésének áldozatául esett. Ebből a szomorú alkalomból a püspöki kar egyöntetű elhatározása folytán az egész országban gyásztisztizteletet tartanak a királyné lelki üdvéért. — A helybeli róm. kat. templomban a gyásztisztizteletet **Katinszky Geyza** esperesplebános fogja szolgálatni.

— Esküvők. **Preisz Elemér** dr. ungvári ügyvéd e hó huszonegyedikén Sátoraljúj helyben esküszik örök hűséget **Polónyi Ilonka** kisasszonynak, **Polónyi Ignác** leányának. — **Dr. Friedl Mór** löcsei ügyvéd e hó 2-án esküdött örök hűséget **Mandl Regina** urhölgynek, **Mandl Lipót** nagy-ráskai birtokos leányának.

— A Kossuth-ünnepély alkalmából e hó 14-én a városi színházban rendezendő közébdre ebédjegyek 3 koronáért az e célból megbízott ivtartóknál kaphatók.

— Halálozások. Itt közölt gyászlevelünk **Nemthy József**nek a Zemplénnvármegyei Arvaszék elnökének családját ejtette gyászba. Részvétellel közöljük az erről szóló következő jelentést: **Nemthy Józsefné, Szabó Ida** úgy a saját, valamint férje és leánya **dr. Kun Zoltánné, Nemthy Ilona**, ugyszintén unokái, **Téglássy Pál, Gabriella** és **Kun József**, továbbá a számos rokonság nevében szomorodott szívevel jelenti felejtethetlen édes atyja: **Szabó Zsigmond** hitese ügyvéd, vármegyei hízottsági tagnak, élete 80-ik évében folyó év és hó 4-én rövid szenvedés után történt gyászos elhunytát. A végtisztesség a ref. egyház szertartása szerint e hó 6-án délután 4^{1/2} órakor fog a halottas háznál megtartani; a boldogult hült tetemei pedig **Kohányi** községébe szállítva, az ottani sírkertben e hó 7-én reggeli 9 órakor fognak örök nyugalomra tétetni. Kelt Sátoraljúj helyben 1902. évi szeptember hó 4-én. Aلدás és béke hamvaira! — **Vári Rezsóné, Vári Rezső** szerencsi cukorgyári tisztviselő neje, 39 éves korában Szerencsen elhunyt. Az elhunyt urnó, kit Szerencsen általános tiszteltet vett körül, 9 árvát hagyott hátra. Temetése aug. 31-én volt nagy részvét mellett. — **Sznistsák Nándor**, a nagymihályi gróf Sztáray uradalom évek hosszú

során át volt gazdasági tisztartója, augusztus hó 29-én, életének 62-ik évében, szívizélhűdés következtében elhunyt. Temetése a vidék és a nagy számu rokonság részvéte mellett augusztus hó 30-án ment végbe.

— Fogmütő-terem. A fogászat terén ujabban számos felfedezésnek jöttek nyomára. Már magánál a foghuzásnál is különféle zsidbasztó alkatrészeket használnak; ilyen az **aethyl chlorid**, melyet foghuzás előtt a fájdalom foghuzra cseresztenek, ennek elpárolgása fagyos jegecek lerakódása mellett történik, mely a foghust érzéktelenné teszi s a foghuzás fájdalmait nagyban csillapítja, — de magában véve a foghuzásnál is a modernebb technika már a fogkiemelésit aplicálja. A fogtömésnél is történtek újítások; ilyenek a **Dr. Jenkins** porcellán-tömések, email-tömések, továbbá aranyba foglalt egyes csapfogak, arany hid munkák stb. Ezen ujabban vívmányok elsajátítása végett volt most **Dr. Rosenberg** Bernát helybeli fogorvos Budapesten magán kurzuson, s fogmütermét megnagyobbítva, ezen fogmütő-eszközökkel is felszerelte.

— Első hangverseny a mádi tűzkárosultak javára. A mádi pusztító tűzveszedelemről szóló multkori tudósításaink nyomán, reméljük fel fog ébredni e vármegye közönségének mindenkor tanúsított jótékony érzete. Sátoraljúj helyben már e hó kilencedikén meg is tartják az első hangversenyt a mádi tűzkárosultak javára. Nem ezzel a tervvel indult ugyan, és most — mint bennünket értesítenek — a tiszta jövedelem és afelülfizetések egy része, a martiniquei szerencsétlenek segélyezésére juttat bizonyos részt, de a mult napokban pusztító tűzveszedelem megadta az impulzust a rendezőségnek, hogy e hangverseny jövedelmének nagyobb részét a mádi károsultak javára juttassa. E hangverseny programja azt a reményünket táplálja, hogy a jövedelem a nagy kiadás dacára teteme-sebb összeggel járulhat a megindított nemes segély-akció támogatására. A hangversenyen közreműködő, kedvelt és ünnepelet operettművész **Komlóssy Emma** kedden délután 3 óra 41 perckor érkezik Sátoraljúj helybe, Máramarosszigetről, ahol most aratja fényes sikerreit. **Werner Sárika**, ki a hangversenyt a cimbalom-művészet terén elért haladásának bemutatása céljából rendezti, ambicióval igyekszik majd a közönség igényeit kielégíteni. Szívesen közreműködnek még e hangversenyen: **Farkas Dezső, Friss Heiman, Olchváry Ernő.** — A hangverseny iránt most a pompás estély közeledtével mind élénkebb érdeklődés nyilvánul.

— A nagymihályi mükedvelők társasága augusztus hó 31-én a kasszinó helyiségében alakuló ülést tartott, a melyen elnökké **Isépy Zoltán** választották meg. Az ideiglenes választmány is megalakult és kiküldettek **Isépy Zoltán, Dr. Kellner Mihály** és **Dr. Spiegel** Odön tagokból álló bizottság az alapszabályok kidolgozására. Elhatározták egyuttal, hogy e hó 27-én előadást rendeznek.

— A sátoraljúj helyi általános ipartestület augusztus hó 7-én, vasárnap tartja a „Vadászkürt” szálloda kertjében szőlővadászárral egybekötött zártkörű táncmulatságát, mely az előkészületekből itélve, igen látogatottnak ígérkezik. A mulatságra felhívjuk a közönség figyelmét.

— Szerencsétlenül járt tanító. Részletes tudósítást közölt lapunk leg-

utóbbi száma a Mádón ez évi aug. hó 31-én pusztított tűzvesztről. Mint utólag értesülünk, szomorú baleset érte ez alkalommal **Órás Károly** mádi állami elemi iskolai tanítót. A közkedvelt fiatal ember, kinek háza szintén leégett, a tűz elmúltával folment a padlásra, megnézendő, nem ég-e át valahol a gerendázat. Oly szerencsétlenül lépett félre a sötétben, hogy lezuhant a falról s lábát bokában annyira összeszevázta, hogy csakis amputálás által lesz az életnek megmenthető. A derék, szorgalmas tanító iránt, ki egyuttal a mádi ref. egyház orgonistája is volt, általános a részvét.

— A póttartalékosok. A helybeli honvédszázalóhoz 21 napi fegyvergyakorlatra bevonult póttartalékos honvédek ma tartották utolsó gyakorlatukat és holnap már leszerelnek. A gyakorlatokon mintegy 200 póttartalékos vett részt **Scholez** hadnagy parancsnoksága alatt.

— Gyermeköléssel vádolt cseléd. **Simkó Erzsébet** helybeli cselédet a minap oly hirtelen lepte meg a szülei fájdalmak, hogy orvosi segélyt nem vehetett igénybe. A magára hagyott nő minden segítség híján szülte meg gyermekét; nem volt senki, aki a szerencsétlen asszony körül a legszükségesebb teendőket elvégezze és így megtörtént, hogy a magával tehetetlen nő csecsemője meghalt. Az asszonyt most gondatlanságból okozott emberölés miatt a kir. ügyészségnél foljelentették.

— Tüzek a felvidéken. Tudósítónk írja: E hó 4-ikén **Abarán** éjfélikor tűz ütött ki a református iskolától nem messze, a falu végétől számított harmadik házban, eddig ismeretlen okból. Szerencse, hogy szél nem fújt, különben a falu nagy része leégett volna, így csak két ház pusztult el. A tűz terjedését — a közellevő épületek dacára is — meggátolta **Abara** ügyes lakossága. — **Varannót** egy idő óta ismeretlen gyújtogató rémes izgalomban tartja. Meggyújtotta az aljárásbíró lakását, meg a csendőrök laktanyáját s tölténytárát, de mindezeket korán észrevéve eloltották. Több csóva magától elaludt sikertelenül. Azonban mult hó 25-én este mégis sikerült neki a „Hrukon” lakó **Nyemcsik** czizmadia házat meggyújtani s elpusztítani. Leégett ez utcán három épület, míg a tüzet lokalizálni sikerült. Azonkívül átsapott a tűz **gróf Hadik-Barkóczy** Endre kertjébe, ahol **Srompf Pál** erdőmester lakását hamvasztotta el.

— Egy-két izr. gimnáziumi tanuló teljes ellátást kaphat egy intalligens izr. családnál. Alapos correpetitív és lelkiismeretes felügyelet. Bővebbet a kiadóhivatalban.

— Csemegeszőlő csomagolva, bármily nagy mennyiségben megvételik. Ugyszintén a téli szőlők is. Vidékiek levélben és helybeliek személyesen is bejelenthetik ebbeli ajánlataikat a mennyiség és minőség megjelölésével **Burger Adolfnál** (Sátoraljúj hely Wekerle-tér 671. az emeleten.) Az eddig és ezután következő bejelentésekre e hó 10-től 15-ig küld végleges választ.

IRODALOM.

Az „Adalékok Zemplénnvármegye Történetéhez” c. havi folyóiratunknak 1902. évi, egyszersmind a VIII. évfolyamnak szeptemberi füzeté a következő tartalommal jelent meg: 1. Adatok Zemplén árpádkori földrajzához. (Térkép-vázlattal.) Latinból: **Dongó Gy. Géza.** — 2. Zemplénnvármegye történeti földrajza. (XLVII.) **Bottyan** község. (3.) **Irta: Dongó Gy. Géza.** — 3. Zemplénnvármegye politikai és helyrajzi ösmertetése. (78. folyt.) Latinból: **Matolai Etele.** — 4. Történeti jegyzetek Zemplénnvármegyről. (78. folyt.) Latinból: **Dongó Gy. Géza.** — 5. **Babocsay Izsák** naplója. (28. folyt.) Közli: **Hubay Kálmán.** — 6. **Szirmay András**

naplója. (71. folyt.) Közli: **Karsa Ferenc.** — 7. **Bodrog-Keresztur** város régi törvényei. (V.) Közli: **Becske Bálint.** — 8. **Olasz-Liszka** Diáriomából. (II.) Közli: **Dongó Gy. Géza.** — 8. **Levelesláda.** Anjoukori örökvalás-levelek. (VII—VIII.) Közli: **Dongó Gy. Géza.** — 10. **Deregyei Daróczy Ferenc** végrendelete 1608-ból. (V.) Közli: **Péter Mihály.** — 11. A Rákóczi-féle adománylevelekből. (XXV.) Közli: **Karsa Ferenc.** — 12. A ref. egyházlátogatások jegyzőkönyvéből. (III.) Közli: **Dongó Gy. Géza.** — 13. **Irodalom.** A Nagy Képes Világtörténet. (Könyvismertetés.) — 14. **Tárca.** **Somlyai Báthory Zsófia.** (I.) **Irta: Csengery József.** — 15. A szerkesztő póstája. — A havonkint 2 nagy iven megjelenő „Adalékok” előfizetése egész évre (12 füzetre) csak 6 K. azaz: hat korona. — **Melegen ajánljuk mindenkinek, akit vármegyénk viszontagságos története érdekel; főképp pedig ajánljuk a vármegyebeli községek figyelmébe, mivelhogy ebben az évfolyamunkban is folytatódik a községeknek külön-külön történeti és helyrajzi ösmertetése. — Az előző évfolyamokhoz díszes könyvtáblákkal még szolgálhatunk. — Ezeknek az ára 1 kor. 80 fillér, postai küldéssel: 1 kor. 90 fillér.**

„**Kossuth Album**” cím alatt az országos függetlenségi és 48-as párt Kossuth-ünnep rendező-bizottsága jóváhagyása mellett egy felette becses dalgűjtemény jelent meg az országos Kossuth-ünnepélyek alkalmából, énekhangra és zongorára **Klökner Ede** budapesti zeneműkiadónál. Az izléses, szép kiállítású, 25 művet felölelő füzet terjedelmes tartalmából elég ha ezeket soroljuk fel: 1. **Dr. Pap Zoltánnak** az orsz. ünneprendező-bizottság által hivatalosan elfogadott „**Kossuth Himnusz**”-át 2. **Kossuth Lajos** bucsuja az ország határára. „**Kitárom reszkető karom.**” 3. „**Kossuth Lajos** azt üzenté.” 4. **Egressy Béni,** „**Szózat.**” 5. **Egressy Béni,** „**Talpra magyar!**” 6. **Lányi Ernő,** „**Tavaszdodik,**” még sincs harmat, se virág.” 7. **Vilagosi fegyverletétele dala.** 8. **Erődy Ernő,** „**Meghalt Kossuth.**” 9. **Jon Kossuth,** „**Jön! Lányi Ernő,**” „**Hát még mindig az a gyűlölt „Gott erhalte” járja.**” 11. **Greizinger Iván,** „**Kossuth Lajos** ujra üzent Turinból.” 12. **Greizinger Iván,** „**Nem fajult el a magyar vér.**” 13. **Csengery Gyula,** „**Turin felett ragyog az ég!**” 14. **Gáribaldi** nóta. 15. **Egressy Béni,** „**1848-as honvédek** indulója. 16. „**Honvéd-tüzér** temetése.” 18. „**Kossuth Lajos** levelet irt” s b. stb. — Ára e kiválóan érdekes kötetnek 3 korona netto és **Klökner Ede** zeneműkiadóhivatalából (Budapest, VIII. József-körút 24.) rendelhető meg. — Ugyanott jelent meg az országos függetlenségi 48-as párt Kossuth ünnepélyt rendező-bizottsága által hivatalosan elfogadott „**Kossuth-Himnusz**” dr. **Pap Zoltán**tól, énekre zongorára, Ára 1 korona 20 fillér, és **Lányi Ernő,** „**Tavaszdodik,**” még sincs harmat, se virág,” a hirneves zeneszerzőnek legszebb Kossuth-dala ének és zongorára 60 fillér és férfi négyes karra 2 Kossuth-dallal ugyanaz 2 korona.

TANÜGY.

Jelentés

a felső-zempléni ev. ref. tanító-egyesület 1901—1902. évi működéséről.

Tisztelt tanítóegyesületi közgyűlés!

Van szerencsém az egyesületünk mult évi működéséről szóló jelentést az alábbiakban tisztelettel betérjeszteni: Szokatlan ugyan, hogy az egyesület ez évi működéséről a jelentést a papi elnök s nem az ügyvezető alelnök teszi meg; de szolgáljon mentességem azon körülmény, hogy mielőtt én az elnöki széklet elfoglaltam, az egyesületi élet teljesen pangott; hogy azért ez megszűnjék s a hervadást virágzás váltsa fel: az ügyvezetést elmúlt évben majdnem kizárólag az én kezemben összpontosult. Ez ugyan ellenkezik az alapszabályokkal, de mivel e szent céll érdekében tettem;

Lajos, a nyiregyházi ref. dalkör karnagya a mező-keresztusi énekkarra, **Maklári Papp Miklós** a szerencsi énekkarra. **Demjén Kálmán** tokaji karnagy megközönte a megjelent testvéregyletek érdeklődését, kívánta, hogy a mai nevezetes nap emléke a megjelentek között továbbra is ápolja a daltestvéri szeretet érzését, a dal, a szeretett haza javára. Az ebéd igazán egy kisszerű dalünnep jellegét öltötte magára; kitűnt a diósgyőri dalkör, mely Huber „Nemzeti zászló”-ját, aztán a nyiregyházi ref. dalkör, mely „Kurus dalokat” adott elő. Fel-tűnést keltett a m.-keresztusi dalárda pompás I. tenorhangyaga; a szerencsi kezdő ref. énekkar is biztató elismerésben részesült. Szóló énekek közül kivált: Szomjas Gusztáv t.-lői földbirtokos, Gábel Ferenc szepsii karnagy, Piskóti Gyula, Fekete János tokaji tanító, Kiss Imre Diósgyőrből stb. Este a tenispályán ropant néptömeg részvételével kivilágoskiviradtig tartó tánemulatság fejezte be a nevezetes napot, melyen Horváth János kíséretében megjelent védnökünk, Vécsy-Oláh Károlyné zászlóánya is, akit minden nemes és szent ügy iránt tanusított érdeklődésért, határtalan áldozatkészségeért, bőkezűségeért az Isten boldogan igen sokáig éltesse!

Demjén Kálmán.

— **Gyászzistentisztelet Erzsébet királynéért.** Szeptember 10-én lesz ismét évfordulója annak a gyászos emlékeztető napnak, amelyen a magyarok imádott királynője egy őrjöngő anarkista tördőfésének áldozatául esett. Ebből a szomorú alkalomból a püspöki kar egyöntetű elhatározása folytán az egész országban gyászzistentiszteletet tartanak a királyné lelki üdvéért. — A helybeli róm. kat. templomban a gyászzistentiszteletet **Katinszky Geyza** esperesplebános fogja szolgálatni.

— **Esküvők.** **Preis Elemér** dr. ungvári ügyvéd e hó huszonegyedikén Sátoraljauhelyben esküszik örök hűséget **Polónyi Ilonka** kisasszonynak, **Polónyi Ignác** leányának. — **Dr. Fried Mór** löcsei ügyvéd e hó 2-án esküdött örök hűséget **Mandl Regina** urhölgynek, **Mandl Lipót** nagy-ráskai birtokos leányának.

— **A Kossuth-ünnepély** alkalmából e hó 14-én a városi színházban rendezendő közébdere ebédjegyek 3 koronáért az e célból megbízott ivartóknál kaphatók.

— **Halálozások.** Itt közölt gyászlevelük **Nemthy Józsefnek** a Zemplénnvármegyei Arvaszék elnökének családját ejtette gyászba. Részvétellel közöljük az erről szóló következő jelentést: **Nemthy Józsefné, Szabó Ida** egy a saját, valamint férje és leánya **dr. Kun Zoltánné, Nemthy Ilona**, ugyszintén unokái, **Téglássy Pál, Gabriella** és **Kun József**, továbbá a számos rokonság nevében szomorodott szívvel jelenti felejthetetlen édes atyja: **Szabó Zsigmond** hitese ügyvéd, vármegyei hízottsági tagnak, élete 80-ik évében folyó év és hó 4-én rövid szenvedés után történt gyászos elhunytát. A végtisztesség a ref. egyház szertartása szerint e hó 6-án délután 4 $\frac{1}{2}$ órakor fog a halottas háznál megtartatni; a boldogult hült tetemei pedig **Kohány** községbe szállítva, az ottani sírkertben e hó 7-én reggeli 9 órakor fognak örök nyugalomra tétetni. Kelt Sátoraljauhelyben 1902. évi szeptember hó 4-én. Aldás és béke hamvajra! — **Vári Rezsóné, Vári Rezső** szerencsi cukorgyári tisztviselő neje, 39 éves korában Szerencsen elhunyt. Az elhunyt urnó, kit Szerencsen általános tisztelet vett körül, 9 árvát hagyott hátra. Temetése aug. 31-én volt nagy részvét mellett. — **Sznistsák Nándor**, a nagymihályi gróf **Sztáray** uradalom évek hosszú

során át volt gazdasági tisztartója, augusztus hó 29-én, életének 62-ik évében, szívzselhűdés következtében elhunyt. Temetése a vidék és a nagy számú rokonság részvéte mellett augusztus hó 30-án ment végbe.

— **Fogműtő-terem.** A fogászat terén ujabban számos felfedezésnek jöttek nyomára. Már magánál a foghuzásnál is különféle zsbasztó alkatrészeket használnak; ilyen az **aethyl chlorid**, melyet foghuzás előtt a fájdalom foghuzásra eresztenek, ennek elpárolgása fagyos jegecek lerakódása mellett történik, mely a foghust érzéktelenné teszi s a foghuzás fájdalmait nagyban csillapítja, — de magában véve a foghuzásnál is a modernebb technika már a fogkiemelés applicája. A fogtömésnél is történetek ujítások; ilyenek a **Dr. Jenkins** porcellán-tömések, email-tömések, továbbá aranyba foglalt egyes csapfogak, arany hid munkák stb. Ezen ujabb vívmányok elsajátítása végett volt most **Dr. Rosenberg** Bernát helybeli fogorvos Budapesten magán kurzuson, s fogműtő-mét megnyújtva, ezen fogműtő-eszközökkel is felszerelte.

— **Első hangverseny a mádi tűzkárosultak javára.** A mádi pusztító tűzveszedelemtől szóló multkori tudósításaink nyomán, reméljük fel fog ébredni e vármegye közönségének mindenkor tanusított jótékony érzete. Sátoraljauhelyben már e hó kilencedikén meg is tartják az első hangversenyt a mádi tűzkárosultak javára. Nem ezzel a tervvel indult ugyan, és most — mint bennünket értesítenek — a tiszta jövedelem és afelülfizetések egy része, a martiniqueei szerencsétlenek segélyezésére juttat bizonyos részt, de a mult napokban pusztító tűzveszedelem megadta az impulzust a rendezőségnek, hogy e hangverseny jövedelmének nagyobb részét a **mádi károsultak javára** juttassa. E hangverseny programja azt a reményünket táplálja, hogy a jövedelem a nagy kiadás dacára teteme-sebb összeggel járulhat a megindított nemes segély-akció támogatására. A hangversenyen közreműködő, kedvelt és ünnepelt operettművésznő **Komlóssy Emma** kedden délután 3 óra 41 perckor érkezik Sátoraljauhelybe, Marmarosszigetről, ahol most aratja fényes sikerét. **Werner Sárka**, ki a hangversenyt a cimbalom-művészet terén elért haladásának bemutatása céljából rendezi, ambicióval igyekszik majd a közönség igényeit kielégíteni. Szívesen közreműködnek még e hangversenyen: **Farkas Dezső, Friss Heiman, Olchváry Ernő**. — A hangverseny iránt most a pompás estély közeledtével mind élénkebb érdeklődés nyilvánul.

— **A nagymihályi mükedvelők társasága** augusztus hó 31-én a kasszinó helyiségében alakuló ülést tartott, a melyen elnökké **Isépy Zoltánt** választották meg. Az ideiglenes választmány is megalakult és kiküldettek **Isépy Zoltán, Dr. Kellner Mihály** és **Dr. Spiegel Odön** tagokból álló bizottság az alapszabályok kidolgozására. Elhatározták egyuttal, hogy e hó 27-én előadást rendeznek.

— **A sátoraljauhelyi általános ipartestület** augusztus hó 7-én, vasárnap tartja a „Vadászkürt” szálloda kertjében szőlővászarral egybekötött zártkörű tánemulatságát, mely az előkészületekből ítélve, igen látogatottnak ígérkezik. A mulatságra felhívjuk a közönség figyelmét.

— **Szerencsétlenül járt tanító.** Részletes tudósítást közölt lapunk leg-

utóbbi száma a Mádón ez évi aug. hó 31-én pusztított tűzvészről. Mint utólag értesülünk, szomorú baleset érte ez alkalommal **Orás Károly** mádi állami elemi iskolai tanítót. A közkedvelt fiatal ember, kinek háza szintén leégett, a tűz elmúltával fölment a padlásra, megnézendő, nem ég-e át valahol a gerendázat. Oly szerencsétlenül lépett félre a sötétben, hogy lezuhant a falról s lábát bokában annyira összezúzta, hogy csakis amputálás által lesz az életnek megmenthető. A derék, szorgalmas tanító iránt, ki egyuttal a mádi ref. egyház orgonistája is volt, általános a részvét.

— **A póttartalékosok.** A helybeli honvédszázalóhoz 21 napi fegyvergyakorlatra bevonult póttartalékos honvédek ma tartották utolsó gyakorlatukat és holnap már leszerelnek. A gyakorlatokon mintegy 200 póttartalékos vett részt **Scholez** hadnagy parancsnoksága alatt.

— **Gyermeköléssel vádolt cseléd.** **Simkó Erzsébet** helybeli cselédet a minap oly hirtelen lepte meg a szülei fájdalmak, hogy orvosi segélyt nem vehetett igénybe. A magára hagyott nő minden segítség híján szülte meg gyermekét; nem volt senki, aki a szerencsétlen asszony körül a legszükségesebb teendőket elvégezze és így megtörtént, hogy a magával tehetetlen nő csecsemője meghalt. Az asszonyt most gondatlanságból okozott emberölés miatt a kir. ügyészségnél följelentették.

— **Tűzek a felvidéken.** Tudósítónk írja: E hó 4-ikén **Abarán** éjfélikor tűz ütött ki a református iskolától nem messze, a falu végétől számított harmadik házban, eddig ismeretlen okból. Szerencse, hogy szél nem fújt, különben a falu nagy része leégett volna, így csak két ház pusztult el. A tűz terjedését — a közellevő épületek dacára is — meggátolta **Abara** ügyes lakossága. — **Varanót** egy idő óta ismeretlen gyújtogató rémes izgalomban tartja. Meggyújtotta az aljárásbíró lakását, meg a csendőrök laktanyáját s tölténytárát, de mindezeket korán észrevéve eloltották. Több csóva magától elaludt sikertelenül. Azonban mult hó 25-én este mégis sikerült neki a **Hrukón** lakó **Nyemcsik** czizmadia házat meggyújtani s elpusztítani. Leégett ez utcán három épület, míg a tüzet lokalizálni sikerült. Azonkívül átsapott a tűz gróf **Hadik-Barkóczy** Endre kertjébe, ahol **Srompf** Pál erdőmester lakását hamvasztotta el.

— **Egy-két izr. gimnáziumi tanuló** teljes ellátást kaphat egy intalligens izr. családnál. Alapos correpetitio és lelkiismeretes felügyelet. Bővebbet a kiadóhivatalban.

— **Csemegeszőlő csomagolva, bármily nagy mennyiségben megvételik.** **Ugyszintén a téli szőlők is. Vidékiek** levélben és helybeliek személyesen is bejelenthetik ebbeli ajánlataikat a **mennyiség és minőség megjelölésével Burger Adolfnál** (Sátoraljauhely Wekerle-tér 671. az emeleten.) Az eddig és ezután következő bejelentésekre e hó 10-től 15-ig küld végleges választ.

IRODALOM.

Az „**Adalékok Zemplénnvármegye Történetéhez**” c. havi folyóiratunknak 1902. évi, egyszersmind a VIII. évfolyamnak **szeptemberi** füzeté a következő tartalommal jelent meg: 1. Adatok Zemplén árpádkori földrajzához. (Térkép-vázlattal.) Latinból: **Dongó Gy. Géza**. — 2. Zemplénnvármegye történeti földrajza. (XLVII.) **Botyán** község. (3.) **Irtá: Dongó Gy. Géza**. — 3. Zemplénnvármegye politikai és helyrajzi ösmertetése. (78. folyt.) Latinból: **Matolai Etele**. — 4. Történeti jegyzetek Zemplénnvármegyről. (78. folyt.) Latinból: **Dongó Gy. Géza**. — 5. **Babocsay Izsák** naplója. (28. folyt.) Közli: **Hubay Kálmán**. — 6. **Szirmay András**

naplója. (71. folyt.) Közli: **Karsa Ferenc**. — 7. **Bodrog-Keresztur** város régi törvényei. (V.) Közli: **Becske Bálint**. — 8. **Olasz-Liszka** Diáriumából. (II.) Közli: **Dongó Gy. Géza**. — 8. **Levelesláda.** Anjoukori örökvalláslevelek. (VII—VIII.) Közli: **Dongó Gy. Géza**. — 10. **Deregyei Daróczy Ferenc** végrendelete 1608-ból. (V.) Közli: **Péter Mihály**. — 11. **Rákóczi-féle** adománylevelekből. (XXV.) Közli: **Karsa Ferenc**. — 12. A ref. egyházlátogatások jegyzőkönyvéből. (III.) Közli: **Dongó Gy. Géza**. — 13. **Irodalom.** A Nagy Képes Világtörténet. (Könyvismertetés.) — 14. **Tárca.** Somlyai **Báthory Zsófia**. (I.) **Irtá: Csengery József**. — 15. A szerkesztő póstája. — A havonként 2 nagy iven megjelenő „**Adalékok**” előfizetése egész évre (12 füzetre) csak 6 K. azaz: hat korona. — **Melegen ajánljuk mindenkinek, akit vármegyénk viszontagságos története érdekel; főképp pedig ajánljuk a vármegyebeli községek figyelmébe, mivelhogy ebben az évfolyamunkban is folytatódik a községeknek külön-külön történeti és helyrajzi ösmertetése.** — Az előző évfolyamokhoz diszes könyvtáblákkal még szolgálhatunk. — Ezeknek az ára 1 kor. 80 fillér, postai küldéssel: 1 kor. 90 fillér.

„**Kossuth Album**” cím alatt az országos függetlenségi és 48-as párt Kossuth-ünnep rendező-bizottsága jóváhagyása mellett egy felette becses dalgyűjtemény jelent meg az országos Kossuth-ünnepélyek alkalmából, énekhangra és zongorára **Klökner Ede** budapesti zeneműkiadónál. Az izléses, szép kiállítású, 25 művet felölelő füzet terjedelmes tartalmából elég ha ezeket soroljuk fel: 1. **Dr. Pap Zoltánnak** az orsz. ünneprendező-bizottság által hivatalosan elfogadott „**Kossuth Himnusz**”-át 2. **Kossuth Lajos** bucsuja az ország határára. 3. **Kitárom** reszkető karom. 4. **Kossuth Lajos** azt üzenté. 5. **Egressy Béni**, „**Szózat**.” 6. **Egressy Béni**, „**Talpra magyar!**” 7. **Lányi Ernő**, „**Tavaszdíki**,” még sincs harmat, se virág. 8. **Világosi fegyverletét dala**. 9. **Erődy Ernő**, „**Meghalt Kossuth**.” 10. **Jón Kossuth**, „**Jön!**” 11. **Lányi Ernő**, „**Hát még mindig az a gyűlölt „Gott** erhalte” járja.” 12. **Greizinger Iván**, „**Kossuth Lajos** újra üzent Turinból.” 13. **Greizinger Iván**, „**Nem fajult el a magyar vér**.” 14. **Csengery Gyula**, „**Turin** felett ragyog az ég!” 15. **Garibaldi** nóta. 16. **Egressy Béni**, „**1848-as** honvédek indulója. 17. **Honvéd-tüzér** temetése. 18. **Kossuth Lajos** levelet irt. s. b. stb. — Ára e kiválóan érdekes kötetnek 3 korona netto és **Klökner Ede** zeneműkiadóhivatalából (Budapest, VIII. József-körút 24.) rendelhető meg. — Ugyanott jelent meg az országos függetlenségi 48-as párt Kossuth ünnepélyt rendező-bizottsága által hivatalosan elfogadott „**Kossuth-Himnusz**” dr. **Pap Zoltán**ól, énekre zongorára, Ára 1 korona 20 fillér, és **Lányi Ernő**, „**Tavaszdíki**,” még sincs harmat, se virág, a hirneves zeneszerzőnek legszebb Kossuth-dala ének és zongorára 60 fillér és férfi négyes-karra 2 Kossuth-dallal ugyanaz 2 korona.

TANÜGY.

Jelentés

a felső-zempléni ev. ref. tanító-egyesület 1901—1902. évi működéséről.

Tisztelt tanítóegyesületi közgyűlés!

Van szerencsém az egyesületünk mult évi működéséről szóló jelentést az alábbiakban tisztelettel betérjeszteni: Szokatlan ugyan, hogy az egyesület ez évi működéséről a jelentést a papi elnök s nem az ügyvezető alelnök teszi meg; de szolgáljon mentességemül azon körülmény, hogy mielőtt én az elnöki székelt elfoglaltam, az egyesületi élet teljesen pangott; hogy azért ez megszűnjék s a hervadást virágzás váltsa fel: az ügyvezetést elmult évben majdnem kizárólag az én kezemben összpontosult. Ez ugyan ellenkezik az alapszabályokkal, de mivel e szent céll érdekében tettem;

remélem, hogy eljárásom a t. egyesület elnőzésével találkozok.

T. egym. közgyűlés! Alig hogy átvettem elnöki széket, kötelességemnek tartottam végrehajtani azon határozatokat, melyeket a múlt közgyűlés a hátrálkos tagdíjakra vonatkozólag hozott; mivel azon hátrálkosok ijjesztő mértékben felszaporodtak s megzibbasztották az egyesület életét, mert a tagsági díj bizonyos tekintetben itt is nervus rerum gerendarum.

E végből leszámoltattam az egyházmegyénkbeli leszámolás nélkül távozott volt pénztárnokot; közigazgatási uton behajtottam a néhai Lukács Mihálynál, illetőleg özvegyénél maradt tagsági díjakat; ez összegeket a pénztárnokhoz áttettem, amint erről a pénztárnoki számadás alkalmával méltóztatik meggyőződni. Kimutattam a hátrálkos tagsági díjakat. A kimutatást áttettem a Nt. esperesi hivatalhoz és ezen díjak az egyházlátogatás alkalmával nagyrészt be is folytak; legalább én a magam részéről mint egyházlátogató minden hátrálkót és büntetéspénzt beszédtem s a pénztári hivatalnak beszolgáltattam. Különben ez egész ügyről, mindjárt a pénztárnok jelentése alkalmával méltóztatnak meggyőződni; ha talán még mindig volna mulasztás: a pénztárnoki jelentés kapcsán egy oly határozat hozatalának szükségét látom, mely a rendetlen tagsági díjak fizetésének véget vessen.

Az egyesület legfőbb erejét, virágzásának ismertető jeleit azonban a tagok buzgó munkálkodásában látván: a végből az egyesületi tagokat munkálkodásra ösztönöztem s a jelesebb és szorgalmasnak ismert tagokat levélben vagy személyesen is felkerestem s felkértem, hogy tanulmányozzák a tanítás és nevelés körébe eső fontos kérdéseket. Sajnos, hogy felhívásomnak sokszor nem volt eredményes jó szándékom nem találkozott rokonszenvvel, de annyit mégis elértem: azt hiszem ez is haladás a multhz képest, hogy egyesületünk két ifj. jeles tagját szerencsém volt felolvasás tartásra megnyerni, akik mint az elnökség által kibocsátott körlevélből láthatták a tagok: nagyon is fontos kérdésekről fognak ma felolvasást tartani s e tekintetben való meglepésem meleg pártolásra talált egyesületünk buzgó világi elnökeknélakinek midőn a felolvasás tartására személyesen jelentést tettem: szíve volt az egyik, — a mértéket megőző felolvasás jutalmazására egy 20 kronás aranyat felajánlani s az egyület rendelkezésére bocsájtani. E szíve adományért fogadja az egyesületforró köszönetét. A másik felolvasás jutalmazására is találtam forrást, ha a felolvasást különben az egyesület mértéket megütőnek találja.

Sajnálattal kell azonban jelentést tennem arról tek. közgyűlés, hogy hab' felfogásom szerint egyesületünk az országos tanítóegyesülettel; az országos ref. tanítóegyesülettel összeköttetésben kellene állani, — mert hiszen az ily összeköttetésben nagy erő rejlik — én egy évi elnöki működésem alatt az összeköttetést egyetlen mozzanataról sem értestem.

Egyesületünk alapszabályait a vas és közoktatási miniszter úr megerősítette: az azóta nyilvánosan működik; de én egy év alatt sem követlenül, sem az esperesi hivatal után ezektől az egyesületektől, soha sem a tanítóság és a tanítás ügyét ékklő felhívást nem kaptam. A tanítás és nevelés mezején nagy kérdés vannak felszínre, a modern Magyarország tanügye mintegy vajúcsban van, hogy egészséges helyzet jön elő, tervek készülnek, intézmények létesítésén fáradoznak, s azt várják, hogy ezek magokon viseljék tanítói kar közgondolkodását: és y körülmények közt épen a központi vezetőség, mely a tanítói kar lanyhagáról panaszkodik, maga sem keresi az összekötő kapcsolatokat.

Nem tudom, mai vidéki tanítóegyesületek is elmondhatják e ezeket, de ha igen, akkor a központi vezetőségnek nincs joga panaszkodni és azt mondani, hogy a vidéki egyesületek érzéketlenek az országos tanítói kérdések iránt, mert vajjon nem az egyesületi élet e az, aho ezeket a kérdéseket megbeszélni, érlelni lehetne, s nem a vidéki egyesületek elnöksége e az, mely hivatva van arra, hogy a tagokra a közfontosságú kérdések iránt buzditó hatást gyakoroljon.

Engedjék meg, hogy e keserűségnek kifejezést adtam; de hogy ez jövőre így ne legyen: én magam leszek azon, hogy az egyesületekkel a kapcsolatot valamiképp megtalálhassuk.

Ezekben van szerencsém jelentésemet megtenni, de mielőtt jelentésemet bezárnám, engedjék meg, hogy egy kegyeletos kötelességet teljesítsek.

Tek. egyesületi közgyűlés! Az én felfogásom szerint nincs egyetlen egy pálya sem, amely ha híven betöltjük, oly fontos volna a társadalomra, mint a néptanítói. Ha a társadalom, az állam, sajnos, nagyon is sajnos még mindig nem találta meg a módját annak, hogy hivatásukhoz méltólag jutalmazza azokat, akik e fontos mező művelésében egy élet javukorát töltötték el, akik mint mondani szoktak: másoknak világítottak, míg önéletük lángja magokat égette el: legalább az egyesületeknek kell az elismerés egy szerény virágját nyújtani azoknak, akik hosszas munkálkodás után, tanítói pályájukról lelépődök.

Tudomásom szerint egyesületünkben három oly tag van, akik nyugdíjaztatásuk iránt a lépéseket megtették, akik minden bizonynyal a jövő iskolai évben már-már nem fognak tanítani s nyugalomba fognak vonulni Ezek Mízsák Péter gálszécsi, Vidonyi Dániel garanyi és Sárkány Pál csernahói tanítók.

Mindhárman tek. tanítóegyesületi közgyűlés, évtizedekkel ezelőtt léptek a tanítás mezejére is a közegyház szolgálatába, oly időben, midőn a tanítói pálya a szó teljes értelmében küzdelem és zsellérség volt, midőn a tanítók iránti becslés csak igen kevés kebelben vert gyökeret. És ők e hosszas és küzdelmes pályán mindvégig hűséggel megálltak s közbecsülésre szolgálták az anyaszentegyház és a haza szent ügyét. Nyújtuk oda e hű munkásoknak a tisztelet, a szeretet és az elismerés virágaiból font koszorukat és kívánjuk, hogy jól

megérdemelt nyugalomukat békében sokáig élvezzék s habár nyugalomba vonulnak is, egyesületünktől ne szakadjanak el s azt tapasztalataikkal támogassák. Indítványozom, hogy a tanítói pályán szerzett érdemeiket foglalja egyesületünk emlékkönyvébe.

Ezekben van szerencsém rövid vonásokban egyesületi életünk múlt évi életéről leszámolni. Kívánom, hogy a reánk következő iskolai esztendő legyen áldásos és gyümölcsöző.

Gálszécsen 1902. aug. 12.

Péter Mihály
a tanítóegyesület papi elnöke.

= Veni Sancte a főgimnáziumban. Az iskolai beiratkozások a sátoraljaujhelyi főgimnáziumban már befejezést nyertek, s a létszám nagy aránya miatt különösen az alsóbb osztályokból maradtak le többen, akik már csak miniszteri engedéllyel vehetők fel. A Veni Sancte tegnap reggel volt, amelyen Kovách Endre főgimnáziumi igazgató celebrált.

= Finevelő intézet (Convictus). A sátoraljaujhelyi főgimnáziummal kapcsolatban finevelő intézetet rendezett be a piarista-ház főnöksége. Ezen intézmény a jövő 1902-3. tanévvel folytatódólagosan életbe lép. Azon tanulók, akiknek neveltetése ezen konviktusban történik, tanárok felügyelete és tanulmányaikban azoknak vezetése mellett megy végbe. Azok a szülők, kik fiaikat pap-tanárok nevelésére és gondozására óhajtják bizni, minden bővebb felvilágosításért forduljanak Horváth Sándor sátoraljaujhelyi piarista házfőnökhöz, ki készségesen tudósítja a konviktus feltételeiről.

KÖZGAZDASÁG.

* Az okszerü szüretelés ambuláns tanítói. Darányi földművelésügyi miniszter elhatározta, hogy az okszerü szüretelést és pinczekezelést tanító ambuláns-tanítókat nevez ki, kiknek feladatává teszi, hogy a szüretelés idején a kisgazdákat gyakorlatilag oktassák ki és a helyes pinczekezelésre tanítsák meg. A vándortanítókat azok sorából nevezik ki, kik borgazdasági tanfolyamot hallgattak és a budafoki pinczesteri kurzust gyakorlatilag elvégezték.

IPAR ÉS KERESKEDELEM.

A malmok és a vasárnapi munkaszünet. A hatóságok a vasárnapi munkaszünet ügyében a malmokra vonatkozólag kiadott rendeletet akként értelmezték, hogy a munkaszüneti napokon való őröltetés joga csak a nagyobb gőzmalmokat illeti meg, amelyek kivételre dolgoznak s így gépeik szakadatlanul működnek éjjel-nappal. A kisebb gőzmalmoknak és száraz-, vízi- és szélmalomoknak nem engedték meg a szakadatlan munkálkodást, mert úgy fogják fel a dolgot, hogy ezeknél egyáltalán nem lehetetlen az üzem félbeszakítása, sőt azt naponta meg is teszik, a rendes munkaidő befejeztével. A keresk. miniszter most e tárgyban hozzá intézett kérelmet megvizsgálva 33. 643. sz. alatt kimondta, hogy a kisebb malmok, ha a szükség megkívánja, épp úgy folytathatják a munkát munkaszüneti napon is, mint a nagy malmok. A miniszter ezen méltányos intézkedése nagy meglepetést fog kelteni a felvidéken kisebb malomtulajdonosok közt.

NYILT TÉR.*)

Egy előzékeny fodrász.

F. é. aug. hó 29-én be tértem Révész Simon helybeli fodrászhoz nyíratkozás végett, s mert tanulójjával nem akartam magamat megnyíratni, bevártam, míg segédje megnyírt, mely fáradságáért 30 fillért lefizettem, erre Révész dühösen azt mondta, hogy aki segédeként választ az fizessen többet, mire én még 10 fillért fizettem, s ekkor megnézve magamat láttam, hogy a kierzakolt 40 filléremért nemhogy megnyírtak, de elcsufítottak.

Révészhez eddig is azért mentem, mert az utcán szöllitgatott meg, hogy hozzá járjak, most azonban okulva figyelmeztetek másokat is, hogy hasonló helyzetbe ne hagyják magukat ezen udvarias borbélyhoz juttatni.

Sátoraljaujhely, 1902. szept. 4.

Klein Herman.

*) E rovat alatt közöltékért nem vállal felelősséget a szerk.

A SZERKESZTŐSÉG ÜZENETE.

K. M. Csak tesék bizalommal hozzáfordulni.

H. V. Kisasszony. Várjuk újabb levelet. Nem közölhető: A semmi (Tárca)

Kiadó tulajdonos: Éhlert Gyula.

Gyümölcs és szőlő bor készitési gépek.
Gyümölcs és szőlő sajtók,
folytonosan ható kettős emeltyű szerkezettel, és nyomero szabályzóval.
A munka képesség 20% nagyobb mint bármely más sajtónál.
Hydraulikus sajtók.
Szőllő és gyümölcs zúzó
és bogró morzsolók.
Teljesen felszerelt szüretelő készülékek.
Szőllő és gyümölcs őrők, Aszaló készülékek gyümölcs és főzelék. aszalásra, gyümölcs-vágó és hámozó gépek, legújabb szerkezetű szabad, önműködő „SYPHONIA” gyümölcs és szőlővessző permetezők
A legjobb VETŐGÉPEK
Mayfarth Ph. és társa legújabb szerkezetű „AGRICOLA” (tolóvetőkerék-rendszer) vetőgépei.
Mindennemű mag- és különböző magmennyiség számára változókerek nélkül, dombon avagy sikon, a legkönnyebb járás, legnagyobb tartósság és mind a mellett a legolcsóbb ár által tűnnek ki. A lehető legnagyobb munka, idő- és pénzmegetakarítást teszik lehetővé.
Különlegességeket széna- és szalmaprések-kézi használatra, kukorice, morzsolók, esőplőgépek, járgányok, gabonarosták, trieurók, ekék, hengerek és boronákban a legújabb rendszer és elismert legjobb alkotás alkalmazása mellett gyártanak és szállítanak.
MAYFARTH PH. és Társa
gazdasági gépgyárak, vasöntődék és vashámorművek.
Alap. 1872. BÉCS, II/I. Taborstrasse 71. **850 munkás.**
Kitüntette több mint 490 arany, ezüst és bronz éremmel, az összes nagyobb kiállításokon.
Részletes árjegyzék ingyen. Képviselek és viszont elárusítók kerestetnek.




Remekírók Képes Könyvtára

KIADJA A LAMPEL R.-FÉLE (WODIANER F. ÉS FIAI) cs. és kir. udvari könyvkereskedés BUDAPEST, VI., ANDRÁSSY-UT 21.

Az első gyűjtemény a magyar könyvpiacra, amely egyöntetű díszes könyvtári kiadásban feloleli egy a magyar remekírók, valamint a világ-irodalom klasszikusainak színét javát. Minden kötetet a szerző arcképe és kiváló magyar és külföldi művészek illusztrációi díszítenek. A remekművek teljes megértését életrajzi bevezetések, jegyzetek és magyarázatok segítik elő.

A BEVEZETÉSEK SZERZŐI:

Ábrányi Emil
Alexander B.
Ambrus Zoltán
Angyal Dávid
Bánóczy József
Balassa József
Beöthy Zsolt
Dóczi Lajos
Eendrődi Sándor
Ferencai Zoltán
Haraszi Gyula
Hegedűs István
Hesesi Sándor

Junius (Z. Kiss B.)
Kossuth Ferenc
Négyessy László
Palágyi Menyhért
Radó Antal
Rákosi Jenő
Riedl Frigyes
Sásza Károly
Váczy János
Váradi Antal

híhez még sok díszes név fog csatlakozni.

A magyar és a világirodalom kincsesháza.

SZERKESZTI:

RADÓ ANTAL



Az egyes kötetek mind egyforma alakban, szép és tiszta nyomással egyöntetű, tiszteres színnyomatu díszes be-kötési táblában jelennek meg, rajta az illető író arany-domborművű arcz-képével.

A könyvszekrénynek, a legékesebb szalonban és az egyszerű polgári otthonban egyaránt, e gyűjtemény nemcsak tartalmánál, hanem külsejénél fogva is feltűnő ékessége lesz.

A magyar remekírókat illusztrálják:

Bihari Sándor Neogrády Antal
Garay Ákos Réthi Lajos
Gergely Imre Telegdy László
Hegedűs László Tull Ólón

Zichy Mihály és mások.

A külföldi remekírókat kiváló külföldi illusztrátorok képei ékesítik.

A gyűjtemény 50 kötet.

Megjelent már a következő hét kötet:

- I-II. Petőfi összes költeményei. Bevezette Ferencai Zoltán.
- III-IV. Kisfaludy Sándor összes költeményei. Bevezette Junius.
- V. Shakspeare remekei I. Bevezette Alexander Bernát.
- VI. Molière remekei I. Bevezette Haraszi Gyula.
- VII. Tóth Kálmán válog. költeményei. Bevezette Eendrődi S.

RÖVID IDŐKÖZÖKBEN KÖVETKEZNEK:

(A kiadó cég fentartja az esetleges változtatás jogát.)

- VIII. *Berzenyi Dániel*: Munkái.
- IX. *Schiller Frigyes*: Költeményei. Ford. Dóczi Lajos.
- X. *Madách Imre*: Az ember tragédiája és egyéb munkái.
- XI. *Kossuth Lajos*: Válogatott Munkái. Sajtó alá rendezte Kossuth Ferenc.
- XII. *Homerós*: Iliásza. Ford. Kemencs (Kempfi) József.
- XIII. *Tóth Ede*: Válogatott Munkái.
- XIV. *Shakspeare*: Remekei. II.
- XV-XVI. *Kisfaludy Károly*: Válogatott Munkái.
- XVII. *Reviczky Gyula*: Munkái.
- XVIII. *Heine*: A Dalok Könyve. Ford. Eendrődi Sándor.
- *Tegnér*: A Frithjof-monda.
- XIX-XX. *Sáchenyi István*: Hittel. Világ.

- XXI. *Kassacay Ferenc*: Válogatott Munkái.
- XXII. *Goethe*: Válogatott Költeményei. Ford. Dóczi Lajos.
- XXIII. *Kölcey Ferenc*: Válogatott Munkái.
- XXIV. *Molière*: Remekei. II.
- XXV. *Zrínyi Miklós*: Munkái.
- XXVI. *A Régi Magyar Költészet*. XVII. és XVIII. század. Balassa Bálint. - *Tinódi Sebestyén*. - *A Kuruc Költészet*. - Gyöngyösi István.
- XXVII. *A Régi Magyar Költészet*. (XVII. század és XIX. század eleje.) Faludi Ferenc. - *Virág Benedek*. - *Goaldányi József*.
- XXVIII. *A Nibelung Ének*. Ford. Szász Károly.

- XXXIX. *Garay János*: Válogatott Munkái.
- XXX. *Pázmány Péter*: Válogatott Munkái.
- XXXI. *Shakspeare*: Remekei. III.
- XXXII. *Firdausi*: A Sahnáméból. Ford. Radó Antal.
- XXXIII-XXXV. *Vörösmarty Mihály*: Munkái.
- XXXVI-XXXVII. *Byron*: Don Juan Ford. Ábrányi Emil
- XXXVIII. *Homerós*: Az Odyssea. Ford. Kemencs (Kempfi) József.
- XXXIX. *Csokonai*: Válogatott Munkái.
- XL. *Leopardi*: Összes Költeményei. Ford. Radó Antal.
- *Musset*: Válogatott Költeményei. Ford. Radó Antal.
- XLI. *Goethe*: Faust. Ford. Dóczi Lajos.

- XLII. *Mikes Kelemen*: Törökország levelei.
- XLIII. *Shakspeare*: Remekei. IV.
- XLIV. *Aischylos, Sophocles, Euripides*: Válogatott Munkái. Ford. Váradi Antal, Zilahy Károly, Kemencs (Kempfi) József és Radó Antal.
- XLV. *Deák Ferenc*: Munkáiból.
- XLVI. *Kalona József*: Válog. Munkái.
- XLVII. *Virgilius*: Aeneis. Ford. Baróti Szabó David. A fordítást javította Radó Antal.
- XLVIII-XLIX. *A Magyar Népköltészet Kincsesháza*.
- L. *Bajza József*: Válog. Művel.
- * A csillaggal jelzett írók abban az immár közeli időpontban fognak megjelenni, a mikor a törvény szerint közkincsessé válnak.

A Remekírók Képes Könyvtára a következő kiadásokban kerül forgalomba:

- Az 50 kötet ára füzve 200 korona.
- Az 50 kötet ára vászon diszkötésben, többszörös színnyomatban, az írók dombornyomású arcképével 250 korona.
- Az 50 kötet ára amatőr félbörkötésben 500 korona.

Ugy a füzött, mint a kötött kiadás 3 koronás, az amatőrkiadás 10 koronás havi részletek mellett kapható. Az első részlet lefizetése után a gyűjteményből a folyó 1901. év végéig a már megjelent első hét kötet szállítatik. Az első hét kötet tehát már ez évben birtokában lesz a megrendelőnek. A sorozat többi kötetei sorrendben szállítanak a pontosan betartott havi részletekkel szemben, évente legalább hat kötet.

A megrendelési feltételekből kitűnik, hogy a kiadó cég valóban azt tartotta első sorban szem előtt, hogy e nagyszabású gyűjtemény, a magyar és a világ-irodalom kincsesháza, a legerényebb viszonyok között élők otthonát is ékesíthesse. Napi 10 fillér megtakarítással oly kincset szerezhet bárki magának, a mely értékét változatlanul megőrzi nemzedékeken keresztül, s apáról fiúra közvetíti a világ szellemóriásainak páratlan hagyatékát.

Szíveskedjék e rendelőjegyet bármely könyvkereskedés címére kitéteni és a könyvkereskedésnek megküldeni.

MEGRENDELŐ-JEGY

.....könyvkereskedő urnak

Ezennel megrendelem a Remekírók Képes Könyvtára I. sorozatát 50 köt. Lampel Róbert (Wodianer F. és Fiai) kiadására. Ára remek diszkötésben 200 kor. Évente 6 kötet jelenik meg.

A részletek a szállítástól kezdődőleg minden hó 1-én Önnek fizetendők mindaddig, míg a mi teljes vételára kiegyenlítve nincs. A részletek be nem tartása esetében a folytatlagos kötetek a részletek pótlásáig visszatartandók; a lejárt s le nem fizetett részleteket Önnek jogában áll portóköltésig hozzászámítása mellett postai megbízással beszélni, melynek be nem váltása esetén a részletfizetési kedvezmény megszűnik és a rendelés vételára esedékessé válik. A megrendelés vissza nem vonható.

A fenti előfizetési feltételeket tudomásul veszem és ezek alapján ezennel megrendelem a fentnevezett munkát 250 kor. vételárért, fizetendő 3 koronás havi részletekben és kérem az első hét kötet megküldését. Az első részlet utánveendő.

Külön kikötés:

Lakhely és kelet:

Név:

Állás:

Tessék olvashatóan aláírni.
Az illetéki díjjelek 30. tételre értelmében bélyegmentes.

GRÜNBERGER MÓR

ÉS TSA

Órás. és ékszerész

Sátoralja-Ujhely, fő-utca 67B.
(a „Vadász-kürt“ szállodával szemben.)

Ajánlja dusan felszerelt raktárát mindennemű arany-, ezüst ékszerekben, svájci órákban, u. m.: fali-, inga-, gömbölyű konyhai-, ébresztő-, álló- és zsebórákban a legolcsóbb árakban és a legjobb minőségben 3 évi jótállás mellett, esetleg előnyös részletfizetések mellett is.

Elvállal minden szakmába vágó javításokat szintén 3 évi jótállás mellett csekély munkadíj ellenében.

Gyors, pontos és legszolidabb kiszolgálás!

Vidéki megrendelések a lehető legpontosabban és leglelküismeretesebben eszközöltetnek, ép úgy javítások is.

MIRDETÉSEK

jutányos áron felvétetnek

a kiadóhivatalban

(főfér 9. szám.)

„SPIRE“

varrógépek
ipari és családi használatra



5 évi jótállással

kényelmes részletfizetésre

igen jutányos árakban.
Divatos műhímzésben ingyen oktatást nyújtok.

Felsőmagyarország központi raktára:

Sátoralja-Ujhely, Fő-utca (szemben a megyeházzal).

Raktárak: Ungvár, Nagymihály, Komonna.



Kapható Malártsik György fűszer-kereskedésében
Sátoralja-Ujhely.

Legelő bérbeadás.

Munkács városa a „Szernyében“ 800 kath. hold legelő terület birtokát ez évi Szt.-Mihály naptól számítva több évre szarvasmarha és juh legelő használatra bérbe kiadja. A bérletre vonatkozó szó is írásbeli megkeresésekre, nemkülönben a bérlet megkötésére és felvilágosítást ad a város gazdasági tanácsosa. — Minden e bérletre vonatkozó ajánlatokra azonnal válasz adatik.

362/1902. sz.

Verseny tárgyalási hirdetmény.

A Tisza folyóban a Tisza-Tarján és Tisza-Keszi községek közös határvonalánál a Kotyé sziget mellett építendő zárógátnak beborítására szükséges 227,85 m³ fűzfa rözse és 2600 drb. gömbölyű fűzfa karó szállításának vállalati uton való biztosítására a sátoralja-ujhelyi m. kir. folyam-mérnöki hivatal 1902. évi szeptember 23-ik napján d. e. 10 órakor, hivatalos helyiségében zárt ajánlati versenytárgyalást tart.

A szállításra kötendő szerződés tervezete, valamint az annak kiegészítő részét képező általános és részletes szállítási feltételek s az ajánlati feltételek az alulírott hivatalnál a hivatalos órák alatt megtekinthetők.
Sátoralja-Ujhely, 1902. évi augusztus hó 31-én.

M. kir. folyam-mérnöki hivatal.

Pontos járásu órákat, arany- és ezüst árukat olcsóbban mint bárhol küld

SCHÖNWALD IMRE

órásmester és ékszerész Pécssett.

Nagy képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

Aruim jóságáról birtokomban lévő sok ezer elismerő nyilatkozat rövid kivonata:

Tekintetes Schönwald Imre urnak Pécssett.

Fogadja tekintetes Uraságod a kiváló pontosságáért és a valóban correct munkáért teljes elismerésünket.

A dicső szentmártoni m. kir. állami elemi és polgári leányiskola igazgatósága.

Kósa Sándor s. k. igazgató.

Tekintetes Schönwald Imre urnak Pécssett.

Az önnél vásárolt brillánt gyűrűkkel igen megvagyok elégedve. Stuttgart, 1902. május hó 15-én. Paul Sell s. k.

Tekintetes Schönwald Imre urnak Pécssett.

Szíves értesítésére adom, hogy a megrendelt órákkal megvagyok elégedve, ennél fogva majd Önnél cselédeim részére is több megrendelést fogok eszközölni.

Kápolnás-Visnye, 1902. június hó 23-án.

Farkas József s. k. gazdász.

Tekintetes Schönwald Imre urnak Pécssett.

Megbizásom kivitelét illetőleg, értesítem, hogy azzal teljesen megvagyok elégedve és nem fogom elmulasztani b. czégét ismerőseim és

barátaim körében ajánlani. Egyben felhatalmazom, hogy ezen elismerésemet nyilvánosan használhassa. Lipcse-Polyána 1902. márczius hó 6-án.

Rzymann G. s. k.

Tekintetes Schönwald Imre urnak Pécssett.

Az önnél rendelt 665. számú aranylánczot ma kaptam meg, a melynek pompás kiállítás, ugy-szintén finomságáért az Ön üzletét barátaim közt, mint megbízható czéget ajánlani fogom.

Igal, 1902. július hó 10-én.

Kovács Jenő s. k. üzletvezető.

Tekintetes Schönwald Imre urnak Pécssett.

Az órákat hiba nélkül átvettem, kiszolgálásával igen megvagyok elégedve. További megrendelések végett kérem nekem legújabb árjegyzékét beküldeni.

Mezőhegyes, 1902. július hó 6-án. Haluska Ferencz s. k. 39. major.

Tekintetes Schönwald Imre urnak Pécssett.

Szállításával igen megvagyok elégedve, a küldött óra nagyon jól és pontosan jár.

Csadjavicza (Szlavonia), 1902. június 27-én. Járó József s. k.

Homlokzat-festék-gyár

Első os. és kir. osztrák-magyar kizárólag szab.

Kronsteiner Károly Bécs, III., Hauptstr. 120. (saját házában).

Arany-érmekkel kitüntetve.

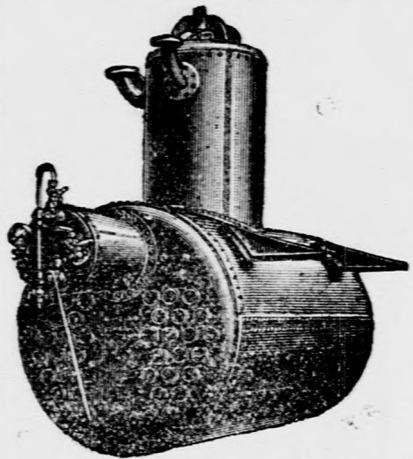
Főhercegi és hercegi uradalmak, cs. és kir. katonai intézőségek, vasutak, ipari-bánya és gyári társulatok, építési vállalatok, építőmesterek, ugyszintén gyári és ingatlan tulajdonosok szállítója. E homlokzat-festékek, melyek mészből főloldhatók, száraz állapotban poralakban és 40 különböző mintában kilónként 16 krtól fölfelé szállítanak és a mi a festék színtisztségét illeti, azonos az olajfestékkel.

Mintakártya, ugyszintén utasítás kívánatra ingyen és bérmentve küldetk.

200 korona jutalék utánzások kimutatásáért.

Alapítva

1866.



Alapítva

1866.

FLEISCHER ÉS TÁRSA

gépgyára és vasöntődéje

Kassán, Vám-utca 11. szám.

Ajánl:

Gőzkazánokat,

Szesztartályokat,

Viztartályokat,

Gőzgépeket,

szeszgyár berendezéseket,

Malomberendezéseket,

Egyedül valódi angol

Thierry A. gyógyszerész BALZSAMA

közegészségileg megvizsgálva és véleményezve.

Az üvegek felszerelése keresk. törvényszéki mintavédelem alatt áll.



ICH DIEN

Allein echter Balsam
aus der Schutzengel-Apothek
des
A. Thierry in Pragrad
bei Rohitsch-Sauerbrunn.

E balzsam belsőleg és külsőleg használ. Ez: 1. Utólé-betetlen hatású gyógyszer a tüdőnek, a mellnek, minden köros állapotokban, enyhíti a hurutot, megszünteti a köpetet, véget vet a fájalmas köhögésnek s kigyógyít a legrégibb bajokból is. 2. Kötő hatása van torokgyulladás, rekedtség és a többi torokbajoknál. 3. Alaposan elűzi a váltólázt. 4. Megleppen gyógyítja a máj, a gyomor s a bélbetegségeket, különösen a gyomor, szélgyöcsöt. 5. Széliden mozditja elő a székelést s a vértisztulást, megisztítja a veséket, megszabadít a buskomorságtól s a hypochondriától, javítja az étvágyat s az emésztést. 6. Nagyszerű szolgálatot tesz fogfájáskor, üres fogaknál és szájhólyagoknál s általában minden fog- és szájbajoknál, megszünteti a felbűffést, a szájak s a gyomornak bűzét. 7. Külsőleg csodálatos gyógyhatással bír a sebekre, u. m. régi forradásokra, orvác, kiütés, varak, megfagyott s megégett tagokra, ruh ellen, megszünteti a felfajst, zúgást, szaggatást, kőzvenyt, fül-fájdalmat stb. Vigyázzunk tehát a zöld védjegyre amely itt fent látható.

A hol balzsamom nincs raktáron, onnan rendeljék meg közvetlenül nálam s címezze: An die Schutzengel-Apotheke des

A. Thierry in Pragrad bei Rohitsch-Sauerbrunn.

Az utánzástól legjobban megóv a győrből megrendelés eredeti cartonos üvegekben, melyek Ausztria-Magyarország minden postaállomásra bérmentve 12 kis vagy 6 dupla üveg 4 koronáért, Bosznia és Herzegovina részére 12 kis vagy 6 dupla üveg 4 kor. 50 fillérért küldetnek meg. Kevesebb mint 12 kis vagy 6 dupla üveg nem küldetk. — Szt-küldés előre fizetés, vagy az összeg utánvétele mellett történik.

Miért szenved ön? Holott biztos reményt nyújtanak önnek a leg-avultabb seb gyógyítására is és csaknem mindig a legfájdalmasabb és veszedelmes műtet, sőt amputációt is kikerülheti a

Thierry A. gyógyszerész valódi

Százlevelűrózsa-kenőcs

alkalmazásával, mely a sebek gyógyításában, valamint a fájdalmas enyhítésében utólrhetetlen. Valódi százlevelűrózsa-kenőcsöt alkalmaznak: a beteggyas nek fájós mellére, a tej lefolyás szorulásánál, a mellkeményedésnél, az orbánczál s mindenféle régi bajnál, tátongó láb-sebeknél, a ócsuszánál, dagadt lábknál sőt a csontszunál is; továbbá vágott-, szurási-, lö-és zúzott sebeknél; idegen testeknek, mint üveg és faszálka, homok, serét, tövis stb. kihuzására; minden kelés, kinövés, pokolvar és új képződéseknél, sőt még a ráknál; az új-és körömméregnél, hólyagoknál, sebesült lábknál, mindenféle égésbenél, megfagyott tagoknál, a hosszú fekvés által feltört bőrnél, nyakdaganatnál, vérkeleknél és fülölyásoknál stb.

A szállítás kizárólag az összeg előre küldése vagy utánvételezése mellett eszközöltetik. Két tégely csomagolással, beleértve a postai csomagolás díját 3 kor. 50 fillér. Számos eredeti bizonyítvány rendelkezésre áll. Mindenki óvakodjék a hatáskülsü hamisításoktól és jó arra ügyelni, hogy ha a tégelybe be van-e égetve a Thierry Adolf Limitet angyalgógy-szerének Pragradé védjegye.

Sátoraj-Ujhely, nyomtatott a „Zemplén” könyvnyomató intézetében

Első zemplén-megyei honi butor-csarnok
S.-a.-Ujhelyben.

Bútorokat

vásárolni szándékozó n. é. közönséget van szerencsém meghívni a „Vörös ökör” épületében a földszinten és az emeleten nyolcz teremben kényelmesen berendezett

BUTORRAKTÁRAIM

szíves megtekintésére, hol is hazai gyártmányu barok, ó-nemet és egyéb másnemü stilszerű butorok a legkényesebb izlésnek is teljesen megfelelőleg, csinos és izlésteljés kivitelben kaphatók.

Egyben van szerencsém a n. é. közönség b. tudomására hozni, hogy bevásárlásaimból haza érkeve, a nagyon előnyösen tett vásárlásaim és a tulhalmazott árukészletem miatt raktáron lévő mindennemü butorokat tetemesen **leszállított olcsó árban** adom. Miért is kérem b. látogatásukat s ígérem, hogy a n. é. közönség bizalmát mint eddig úgy ezután is igyekezni fogok kiérdemelhetni.

Kiváló tisztelettel

WILHELM HENRIK.

Csipketüggöny tisztítás.

Rakovszky Sándor

férfi és női-ruha vegytisztító, selyem-szővet gyapju-ruhafestő és guvlirozó intézete.

S.-A.-Ujhely, a vármegyeház háta mögötti Beresényi-u. 45. sz.

Férfi és női ruhák, tisztí egyenruhák, tavaszi és őszi felöltők, gyermek-ruhák, szallagok, csipkék, nyakkendők, szarvasbőr nadrág stb. elő nem sorolt tárgyak tisztításra elvállaltatnak. Minden megunt színü, vagy színehagyott női és férfiruhák, a tárgy minőségéhez képest minden divatos színben festetnek. Ajánlom továbbá

Guvlirozó-gépeimet

a n. é. hölgyközönségnek szíves figyelmébe. — Guvlirozni elvállalok: selyem, krep, batiszt, ternó, mol, gázt. iluzient, düschest, selyem-csipkéket, klotokat, u. m. egész női ruha aljakra, gyermek ruhákra, köpenyegre, schlafrokra, zsipon aljakra, diszkötényeket, betéteket és díszeket a legszolidabb árak mellett.

Férfi- és női ruhák kívánatra a legrövidebb idő alatt olcsó áron tisztíttatnak.

Kézi-munka tisztítás.

Bor-eladás.

1889. évi saját termésü valódi hegyaljai

szamorodni és asszú-bort

üvegenként is eladok.

Szamorodni 3 K. 20 f. Asszú 6 K. Finomabb asszú 10 K.

literenkint.

könyvkereskedő **LÓVY ADOLF** S.-A.-Ujhely.